

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PASTOR
LARS CHRISTIAN DAN'S
ERINDRINGER

KØBENHAVN MCMXL

PASTOR
LARS CHRISTIAN DAN'S
ERINDRINGER

GENNEMSET OG KOMMENTERET

af

BØRGE DAN

Trykt som Manuskript

KROHNS BOGTRYKKERI
HARALD JENSENS BOGTRYKKERI
KØBENHAVN MCMXL

FORORD

Da jeg i 1931 udsendte »Slægten Dan«, havde jeg bl. a. benyttet Pastor Lars Christian Dan's Optegnelser som Grundlag for mine Undersøgelser. Denne Dagbog, som han formentlig har paabegyndt i en moden Alder og fortsat til sin Død 1813, vil sikkert interessere hele Slægten, naar den nu — ca. 200 Aar efter hans Fødsel — udsendes i Anledning af, at min Faster, Frøken Thyra Dan (g. 27. i Slægtsbogen), bliver 70 Aar den 1. Januar 1940.

Bogen er smukt skrevet og derfor ret let læselig, men paa Grund af dens Alder er flere af Bladene musegnavet, ligesom enkelte Blade mangler helt. Nogle faa Ord har ikke kunnet tydes. Den udsendes nu som en nøjagtig Afskrift af Originalen, blot forsynet med enkelte Kommentarer.

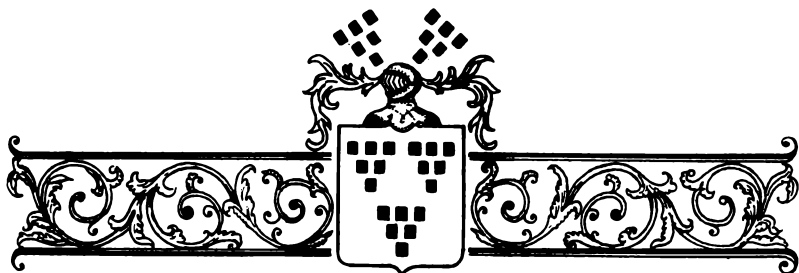
Hr. Bogtrykker Thorvald Jensen, gift med Karen Dan (h. 39.), har opfordret mig til at medvirke ved Bogens Udgivelse. En meget stor Hjælp har jeg haft i Hr. cand. theol. Rikard Teglbjærg, som har renskrevet Bogen.

København, den 1. Januar 1940.

BØRGE DAN

*Silbouet fra ca. 1792
forestillende Pastor Lars Christian Dan
med Hustru og fire Børn*

A^o 1741 d: 9 April, som var første Søndag efter Paaske er jeg Lars Christian Dan fød til Verden om Eftermiddagen Klokken 4, i Kiøbenhavn, min Fader er Christian Ulrich Dan, da Hørkræmmer, og min Moder Ide Friderica Kempe; Onsdagen næst efter, d: 12 Ap^r, er jeg døbt udi Frue Kirke, og fik min Farfaders Faders Navn: Lars, mine Faddere vare:

Mad^{me} Catharina Kobbersmed Schellerups Kone,
som var min Moster.

Jomfrue Ingeborg Bing min Halv-Søster.

Hr. Kammer-Raad Klarup.

Hr. Capitaine Jesper Richard, min Morbroder.

Msr. Christian Davidsen.

Msr. Hans Christian Broch, Hørkræmmer.

Msr. Matthias Wassard, Hørkræmmer.

Msr. Jens Fischer, Huus-geraadskarl.

Fra Ungdommen af blev jeg allerførst sat i Skole at lære at læse hos en Jomfrue, som informerede, og lærde først Tydsk, siden det Danske var min Moders Maal, men da jeg endog fra Barnsbeen af lod spore Lyst til Studeringer, i det jeg, naar jeg skulde sove, raabte altid paa at ville have en Bog med Billeder i, hvilken, naar de lagde mig i Armen, sov jeg strax hen, naar jeg allene fik fat paa en Bog, enten der saa var Billeder i eller ey; jeg kom derfor, saasart mueligt var, til at gaae i Skole under privat Information hos en Student ved Navn Winge, (som siden blev Præst paa China, og der døde) i samme Gade, hvor jeg var født, nemlig i Friderichsberggaden her i Kiøbenhavn, men da mine Forældre i Aaret 1750 kom til at flytte ned til Stranden

imellem Boldhuusgaden og Holmens Kirke, blev jeg sat i Skole i Hummergaden hos Studiosum Henrich Skenkel, hvis exemplariske Guds frygt og rare Exempel jeg med stiltiende Velsignelse skal erindre saa længe jeg lever, hans Information nød jeg da fra Paaske 1751 indtil 1757.

A^o 1756 1ste Søndag efter Paaske stod jeg til Confirmation hos Hr. Hvistendahl i Frue Kirke, og d: 19 Oct: 1757 var jeg første Gang en Giæst ved Herrens Bord, Gud lade mig altid være værdig beredt til at nyde denne hellige Nadvere med et bodfærdigt og troende Hierte til min Siæles evige Salighed.

Da min Fader ikke formaatte at holde mig længer under privat Information, blev jeg, for i Fremtiden at have nogen Hielp ved Academiet, sat i Kiøbenhavns Latinske Skole nederst paa nederste Part i Mester-Lextie, hvor jeg fra d: 30 Aug: 1757 i tre Aar nød Sal. Hr. Prof. og Rector Schades og Con-Rectors Hr. Prof. Munthes Information og i det sidste halve Aar Con-Rectors Hr. Mag. Lyckes Information, indtil jeg

A^o 1760, Jubel-Aaret for Souverainiteten blev dimitteret til Academiet med Testimonio Rectoris og Caractere Bonæ Spei, soutenerede første Examen d: 28 Juni: a. c. og d: 31 Jul: næst efter blev indskreven iblant Studenternes Tal, ved Examen fik jeg 23 Bene, nemlig for Catech: bb. Loc: com: bb. Ebræa b. Græca bb. Latina bb. Logica b. Metaph: b. Physica bb. Ethica bb. Historia bb. Geogr. bb. Geom: b. Arithmet: b og Sphærica bb.

Strax efter at jeg havde taget Examen, nemlig d: 7 Jul: fik jeg Condition at informere Børn i deres Christendom, hos Sr Belling, som foer paa Vestindien, hvor een Dreng og tre Piger vare under min Information, 2 Timer om Dagen, og varede den Condition ohngefær i 6 Aar; imidlertid læste jeg til anden Examen og freqventerede Collegia, indtil jeg

A^o 1761 d: 9 Mart: tog Examen Philosoph: med Caractere Laudabili og 19 Bene, nemlig for Latin: bb. Græca bb. Ebræa b. Logica b. Metaph: b. Physica bb. Ethica bb. Historia bb. Geogr: bb. Geometr: b. Arithm: b. og Sphærica bb.

A^o 1762 d: 29 Jul: tog jeg Baccalaurei Graden.

Strax derpaa blev jeg ved at begynde paa at freqventere Profess: Theologiae Collegia, indtil

A° 1763 d: 5 Dec: da jeg under Sal. Hr. Doctor og Prof: Rosenstands og Sal. Doct: Bangs Examen tog Attestats med Caractere Laudabili, og da jeg af Hr. Doctor Bang fra den første Tid af, at jeg begyndte at frequentere hans Collegia, var bleven loved at faae Kloster-Dalerne, fuldførte han og sit Løfte, da jeg efter hans Proposition d: 14 Dec: næst efter blev givet Communitet, som jeg og beholdt i de fastsatte 5 Aar.

A° 1764 d: 9 Ap^r fik jeg Condition hos Bedemand Hr. Reersløff, at informere een af ham og hans Kiæreste antagen Foster-Søn, ved Navn Michaël Gottlieb Birkner, thi selv havde de ingen Børn, og da baade hans Moder og Fader, som var Muurformd et halv Aars Tid efter hverandre vare døde, fattede de af christelig Medlidenhed den kierlige Godhed for ham, fra han var 3½ Aar gammel, at antage ham som et fattig Barn i deres Huus, hvor han hidtil har nydt alt det Gode, som de kunde have beviist imod et eget Barn, og har jeg og for hans Skyld i den Tid jeg har informeret ham, nydt meget Got af Deres Haand, som jeg aldrig skal glemme at takke Gud og Dem for, Ms^r Birkner blev ellers i afvigte Aar 1772 til St Hans Dag af mig dimittered til Academiet, dog med Testimonio Rectoris for at kunne nyde Beneficia, blev d: 7 Maj 1790 kaldet til residerende Capellan til St Laurentii Meenighed paa Øen Føhr, hvor der prædikes Tydsk, blev siden residerende Capellan i Corsøer, og skrev det bekiendte Skrift om Trykkefriheden.

A° 1764 d: 26 Jul., som var en Torsdag, holdt jeg min allerførste Prædiken i Helliggeistes Kirke over Marc: 1,15: en saa kaldet Syvslets Prædiken, hvor begyndende Studentere sædvanligt øvede sig i at prædike, da der blev prædiket Mandag, Tirsdag og Torsdag hver Uge, og sædvanlig ikkuns for faa Tilhørere. Jeg blev da ved at øve mig i Prædikestolen i benævnte Kirke, som og i Runde og meget faa Gange i Nicolaj Kirke, som og i Holmens, indtil jeg

A° 1769 d: 18 Feb^r, som var en Løverdags i Holmens Kirke, holdt Skrifte-Prædiken Kl. 10¼ som en Prøve for da værende Provst ved Søe-Staten og Sognepræst ved Holmens Kirke Hr. Jørgen Hee over en af mig selv valgt Text Joh: 17,3: som med nogenlunde Bifald blev hørt, hvorpaa jeg ogsaa strax blev an-

taget til Vice-Catechet, (som man da først maatte være, førend man blev virkelig, da Klokkeren Hr. Bang var ellers Catechet og havde faaet Lov at holde een i sit Sted) ved bemeldte Kirke, men fik da ikke meere end Kloster-Dalerne, og hvad der kunde forefalde ved Confirmanteres Underviisning, i Løn, og i det Mellemrum fra 3 Apr: indtil Jul: Maanedes Udgang læste jeg for de fattige Børn i den saa kaldte Laxegadens Skole, som jeg ikke havde Lyst til at vedblive, men blot allene for at tiene min Formands Broder paatog mig det, da han ikke kunde modtage Skolen, førend han samme St Hans Dag var bleven Student.

A^o 1771 d: 8 Ap^r blev jeg af Hs Kongl. May. efter Hr Provst Hees Proposition kaldet til virkelig Catechet ved Holmens Kirke med 100 Rd. Løn, og imidlertid tillige vedblev Conditionen hos Hr Reersløff, da jeg som Catechet, Confirmanterne iberegnet, ikke kunde have meere, end omtrent 120 Rd., hvorfor jeg og søgte det Kongl. Admiralitets og Commissariats Collegium, som jeg sorterede under, om et Gratiale af 40 Rd. til Huusleyen, som et Par af mine Formænd havde nydt, hvilket og formedelst de vedvarende dyre Tider blev mig tilstaaet, saa længe jeg forblev Catechet, under 11 Oct: a: c: jeg maatte da en Tidlang forblive i dette Embede, i sær fordi jeg havde en ældre Catechet for mig, som først skulde hielpes, og søgte nu og da baade større og mindre Kald, var og bleven proponeret til, ja næsten underskrevet, at jeg, saasom jeg havde søgt det, skulle have havt Christiansoes Kald paa Bornholm, der blev ledig sidst i Aaret 1782, men da jeg fik at vide, at det var paa saadan et næsten øde Sted, og min meget svage og aldrende Fader var meget misfornøyet med, at jeg skulde derover, frabad jeg mig denne Kongl. Naade, og ville heller endnu noget forblive Catechet, ved den Leylighed fik jeg Adresse til Geheime Raad og Staatsminister Joachim Godsche Græve af Moltke, som jeg imellem ved Leylighed af Ansøgninger gjorde min Opvartning hos, saavelsom hos Geheime Raad Guldberg.

A^o 1774 d: 6 Jul: prædikede jeg for Dimiss under D: Th: Prof: Nicolaj Edinger Balle, over Texten Joh: 12,36 med Caractere *haud illaudabili*, i Holmens Kirke.

A^o 1777 d: 31 Oct: prædikede jeg for Sædlands Biskop, Prof: Th: og Confessionario Hr. Ludvig Harboe, i Frue Kirke, og fik en favorabel Attest fra ham, og vedblev da at søge, dog fornemmelig i Sædland, da jeg helst ønskede at forblive der for min gamle Faders Skyld i sær, som ønskede gjerne at forblive hos mig, som og var mit Ønske, men Guds Forsyn ville det anderledes, da jeg efter den Allerhøyeste Styreres Villie og Kongens Naade, og ved Forestilling fra Græv Moltke, da jeg paa eengang søgte tvende Kald, det eene i Sædland, men blev da

A^o 1783 d: 28 Maj kaldet til residerende Capellan ved Frue Kirke i Odense, efter Hr Henrich Jespersen Clementin, som blev kaldet til Sognepræst til Rødbye og Ringsebølle i Lolland, d: 5 Mart: a: c: og løste da min Dimiss-Sæddel og Testimonium publicum dat: d: 16 Maj 1783. jeg reyste da fra Kiøbenhavn Løverdags Aften d: 19 Jul: og kom her til Odense Mandags Aften d: 21 ejusd: meldte mig hos Biskoppen Hr Jacob Ramus, om Tirsdagen, blev om Onsdagen examineret, og Fredagen derpaa d: 25 ej: blev jeg ordineret, tillige med een Candidat, som blev Capellan i Lolland, jeg prædikede samme Dag, over Texten Ef. 41,10 med Exord: Joh: 1,9. og forestillede: Læreres rette Frimodighed i Gud, Han lover at være med dem 1) for den nærværende og 2) for den tilkommende Tid, hvilken Text jeg selv havde valgt, da Biskoppen havde overladt alt til mig selv, og da han spurgte mig, hvilken Text jeg havde valgt, og jeg sagde ham det, tog han til sin Ordinations Tale den sig paa min Text passende 1 Cor: 2,3. jeg var hos eder med Skrøbelighed, og med Frygt, og med stor Bævelse. Thi Ordene til min Text af Ef: vare følgende: Frygt ikke, thi jeg er med dig, see ikke om til andre, thi jeg er din Gud, jeg haver styrket dig, ja hiulpet dig, ja opholdt dig med min Retfærdigheds høyre Haand. og Exord. Ordere: Har jeg ikke befalet dig, vær frimodig og stærk, forfærdes ikke, og frygt ikke, thi Herren din Gud er med dig paa ald den Vey, som du skal vandre paa. Min Gud! Du veed best med hvilken Frygt jeg gik mit Kald i Møde, Du har hidtil ogsaa forunderlig styrket mig, vær fremdeles hos og med mig, at Din Ære, mange Siæles Opbyggelse og min egen Siæles Frelse maa befordres ved min ringe Tieneste, og ak! hielp, at jeg som præ-

diker for andre, ikke selv skal blive forskudt. D: 27 Jul: som var 6te Søndag efter Trin: blev jeg til Høymesse indsat af Stiftsprovst og Sognepræst til St Knuds Kirke D: og Prof. Th: L. Ancher, men gjorde ikke min Indtrædelses Prædiken til Aftensang i Frue Kirke førend Søndagen efter, nemlig 7de Søndag efter Trin:, da jeg tog det sidste Vers af Text: Rom: 6,23. Syndens Sold er Døden, men Guds Naade-Gave er et evigt Liv i Christo Jesu vor Herre, hvoraf jeg, med Exord: Jer: 21,8. Du skal sige til dette Folk: saa sagde Herren: see, jeg lægger for eders Ansigt Livets Vey og Dødens Vey, forestillende: Læreres Pligt at fremlægge for deres Tilhørere Dødens og Livets Vey, 1) Dødens Vey, paa det de maa flye den, 2) Livets Vey, paa det de maa følge den, jeg kand med Sandhed rose mig af, at jeg med Glæde blev modtaget af min Meenighed, og veed og, at jeg er elsket iblant dem, Gud veed i Øvrigt, hvor længe jeg skal blive her, da jeg dog, om det var Guds Villie, og jeg lever, helst ønskede at komme tilbage til Sædland, da jeg der dog har de fleeste af mine Venner, i sær Slægt og Bekiendtere. Imidlertid blev jeg siddende ugift, da der ikke her i Byen var nogen af dem, som jeg fik Leylighed til at kiende, som jeg kunde fæste mit Hierte til, undtagen een lille Pige, som Moderen gjorde Indvendinger imod, fordi hun var noget ung, og hun syntes, at jeg var maaskee for gammel imod hende, men imidlertid havde Pigen, en god og dydig Pige, som jeg havde foreslaaet noget om min Kierlighed for hende, fæstet alt for stor Lid dertil, som jeg mærkede siden, og at Moderen da fortrød sine Indvendinger, men da var det for silde, og da jeg formedelst mit traurige Temperament var kied af at sukke længere eenlig, foreslog min Broder, da han i Sommeren 1784 besøgte mig, mig et Partie, med en rar, god og dydig Pige, som vel og var ung, hvorfor jeg tog det noget i Betænkning, men blev mig saa anpriset, da jeg og tilforn eengang havde seet hende, saa at jeg i Guds Navn besluttede at tilbyde hende mit Hierte og min Haand, og ved Tilbagereysen med min Broder til Kiøbenhavn,

A^o 1784 d: 11 Jul:, som var 5te Søndag efter Trin: blev jeg i Slagelse forlovet med Jomfrue Maria Dorothea Top, den næst ældste Dotter af Hr Diderich Top, Provst i Slagelse Herred, og Sognepræst til St Michels Kirke i Slagelse, hvis Moder er Anne

Cathrine Eleonora Dorothea Henrichsen (en Dotter af Hr Augustinus Henrichsen, Sognepræst først til Riise og Marstal paa Ærøe, siden kaldet til Iderstrup paa Falster d: 25 Jul: 1766, hvor han døde, og Broder til afgangne Geheime Raad Hielmstjerne) men da min Broder og jeg maatte haste til Kiøbenhavn strax om Natten, blev vor Forlovelse vel bekiendt, dog ikke ret offentlig bekiendtgjort førend paa min Tilbagereise d: 1 Aug: eller 8 Søndag efter Trin: ved et lidet Giæstebud hos min Svigerfader, da jeg d: 4 ej: næst efter reyste hiem til Odense, efter Aftale med mine nu værende Svigerforældre, at jeg inden Vinteren ønskede, at faae min yndede Brud hiem, som da ikke havde fyldt 20 Aar, da hun er fød d: 9 Dec: 1764, neppe nok, da mine Svigerforældre ikke syntes at kunde faae alle Ting færdig, blev mit Bryllup tilstaaet og holdt d: 22 Oct: a: c: i Slagelse, hvortil min Svigerfader valgte til Brude-Text Ps: 112,1 Salig er den Mand, som frygter Herren, som haver saare Lyst til Hans Bud. Aarsagen, hvorfor mit Bryllup ellers skulle været udsat, var, fordi min Kones ældre Søster, Jfr Henriette Top, der var forlovet med Doct: Med: Johannes Smith, Physicus i Molde, da var der oppe, og forventedes ikke tilbage før i det næste Aar, og begge Bryllupper da skulle have været celebrerede med eet. Jeg og min Kone levede kierlige med hinanden i et eenligt Ægteskab, indtil min Kone i Aaret 1786 d: 9 Oct: en Mandag Eftermiddag Klokken 5¼ glædede mig med en lille velskabt Dotters Fødsel, som jeg selv hiemmedøbte i min Svigermoders og Kones Søsters Nærværelse d: 16 ej: og fik da de Navne Friderica Henriette det første Navn efter min egen Moder, og det sidste efter min Kones afdøde Søster, hvilket sidste Navn hun fik efter min Svigermoders Begiæring, der havde havt den Sorg at miste denne Dotter, efter 3 Fierdingaars korte Ægtestand med før nævnte D: Smith. Min Dotters Daab blev confirmeret i Frue Kirke af Prof: og Præst Ancher Fredagen d: 27 ej: og hendes Faddere vare da

Min Svigermoder Provstinde A: C: E: D: Top.

min Kones Søster Jomfrue Catharina Margrethe Top.

Hr Christian Seidelin, Sognepræst til Frue Kirke

Hr Niels Zeuthen Sognepræst til Schambye og

Hr Søren Møller, Kiøbmand.

Imedens jeg laae i Kiøbenhavn, og dels maatte ernære mig af Conditioner, som foran ført er, udgav jeg, da jeg havde nogen naturlig Genie og Lyst til Poësie, adskillige Leyligheds Vers baade ved Bryllupper og Liigfærd, som jeg blev anmodet om for Betalning at gjøre af Hr Reersløff, Bedemand, som jeg, som meldt, havde Condition hos, hvoraf da eendeel ere trykte, foruden nogle Ænigmata, med meere, som jeg for min egen Fornøyleses Skyld haver samlet i en Bog, desuden haver jeg oversat følgende Skrifter af det Tydske, som alle ere trykte i Kiøbenhavn:

1. C: C: Sturms Taler ved Ungdommens Confirmation. Khvn. 1782 in Oct:
2. Ej: den sande Christen i sin Eensomhed. Khvn. 1782 in Oct:
3. Beskrivelse over Kiøbenhavn ved E: C: Hauber. Khvn. 1783 i Oct: dediceret til Geheime-Raad F: G: Græve af Moltke.
4. C: C: Sturms Prædikener over nogle Familie:Historier i Bibelen Khvn 1783 in Oct: dediceret til Geheime Raad Guldberg.

A° 1788 d: 15 Jun: blev min Kone lykkelig forløst med sin anden Dotter Søndag Morgen Klokken 2½, som jeg og selv hiemmedøbte, da hendes Daab blev confirmeret i Frue Kirke Torsdagen d: 26 ej: hendes Faddere vare, da hun blev kaldet Eleonore Dorothea efter min Svigermoder,

- 1) Frue Professorinde og Provstinde Ancher.
- 2) Mad^{me} Hedevig Sabine Sognepræsten Hr Seidelins Kiæreste.
- 3) min Svigerfader Hr Provst Diderich Top.
- 4) Hr Prof: og Lector Theol: C: G: Seidlitz, og
- 5) Hr Assessor Langsted.

A° 1789 d: 11 Nov: Onsdag Eftermiddag Kl: 3 blev min Kone lykkelig forløst med den tredie Dotter, som ligeledes af mig blev hiemmedøbt, og kaldet Dideriche Christiane, (efter min Svigerfader og Fader) og blev hendes Daab confirmeret i Frue Kirke Onsdagen d: 2 Dec: da hendes Faddere vare

- 1) Frue Agentinde Applebye.
- 2) Jfr Friderica Dorothea General Auditeur Høyers Datter.
- 3) Hr D: Theol: og Biskop over Fyhns Stift T. Bløch.

- 4) Hr D: Theol: og Stiftsprovst, samt Sognepræst ved St Knuds Kirke L Ancher.
- 5) Hr .... Stibolt, Lieutn: i Søe-Etaten.

A^o 1791 d: 22 Jun: Onsdag Eftermiddag Kl: 2 blev min Kone forløst med en Søn, der om Fredag Eftermiddag blev hiemmedøbt, og kaldet Diderich Christian, hans Daab blev confirmeret i Frue Kirke d: 20 Jul: næstefter ligeledes en Fredag, og hans Faddere vare:

- 1) Frue von Bülow, hvis Mand havde været Officier i Vestindien.
- 2) Jfr Sophie, Præstens Hr Seidelins Dotter.
- 3) Hr H. M. Achen Sognepræst til St Hans Kirke.
- 4) Hr Land-Inspecteur Berg.
- 5) Hr I. W. Gottschalch, Kiøbmand.

A^o 1795 d: 9 Jul: Kl: 5¹/₄ om Morgenen en Torsdag blev min Kone lykkelig forløst med den fjerde Dotter, ligeledes hiemmedøbt af mig Dagen efter, med Navne Cathrine Margrethe (det første Navn efter min Sal. Søster, det andet efter min Broderkone, og begge Navnene tilsammentagne efter min Svigerinde) hendes Daab blev confirmeret d: 12 Aug: næstefter, en Onsdag, hendes Faddere vare:

Mad^{me} Alhed Marie Zeuthen, Præste-Enke fra Schambye.
 Jomfrue Christiane Petersen.
 Hr Kammerjunker Jens Sehsted.
 Hr Cancellie-Raad Evald.
 Hr Regiments Feldtskiær Jørgensen.
 Hr Friderich Seidelin.

A^o 1792 & 1793 udgav jeg Lanwills en ung Engellænders mærkværdige Begivenheder, en Oversættelse af Millers historisch-moralische Schilderungen 2 Deele i 8vo trykte hos Faber her i Odense.

A^o 1794 udgav jeg 1ste Bind af Amalies nyttige Moerskabs Timer, oversatte af Mad^{me} Ehrmannnd Amalies Erholungsstunden, ligeledes trykt hos Faber i Odense.

1797 d: 3 Jun: om Morgenen Kl: 3½ blev min Kone lykkelig forløst med den femte Dotter, det var Pindse Løverdag, og da hun var født selvsamme Dag, som min Sal: Fader, blev hun og opkaldt efter ham, og kaldet Christiane Ulrike, hun blev af mig hiemmedøbt om Eftermiddagen anden Pindsedag d: 5 h: hendes Daabs Confirmation i Frue Kirke i Odense skeete d: 14 Jul: en Fredag, og hendes Faddere vare:

- 1) min Svigermoder Provstinde Anne Cathrine Eleonore Dorothea Top.
- 2) Jfr Mette Cathrine Præsten Hr Seidelins yngste Dotter.
- 3) Hr Ritmester v. Klenov ved det Fyhnske Dragon-Regiment.
- 4) Hr Sæbemester Eilschou, dog i hans Forfald paatog Sognepræsten Hr Seidelin sig det.
- 5) Forhen værende Eyer af Adresse-Contoirtet og Bogtrykker L: Faber, men da han ligeledes blev forhindret, maatte Catechet og Klokker Christian Ramus Ferslev paatage sig hans partes.

Alle disse 6 Børn har min Kone i egentlig Forstand været Moder til, jeg meener, at hun selv har opammet dem alle, og som en omhyggelig Moder opdraget dem, uagtet hun i den første Barselseng leed meget Ont, da hun ved Forkiølelse fik Byld i Brystet, og maatte lade den skiære, hun udstod overmaade store Smerter, men overvandt dem lykkelig, og vilde ikke lade sig overtale til at tage Amme, da hun ikke vilde undvære den søde Glæde selv at give sit første Barn Bryst, og siden de andre.

1797 d: 7 Jul: blev jeg, efter mange Ansøgninger, endelig af Hs Kongl: May kaldet til Sognepræst i Giersløv i Løve Herred i Sædland efter afgl: Hr Joachim Friederich Phister, tog derpaa Afskeed fra Frue Kirke 7de Søndag efter Trin: d: 30 Jul: just paa selvsamme Søndag, som jeg for 14 Aar siden gjorde min Indtrædelses Prædiken, og forestillede jeg da af de Ord: det evige Liv er en Guds Naadegave etc. Det evige Liv som en Naadegave af Gud baade for Lærere og Tilhørere, som blive troe i deres Christendom indtil Døden.

- 1) Den Troskab, som skal vises saavel af Lærere som Tilhørere.
- 2) Den Naadeløn begge da have at vente.

Til Indgang havde jeg taget de Ord: Aab: 2,10. Vær troe indtil Døden, saa vil jeg give dig Livets Krone, med megen Vee-modighed tog jeg Afskeed fra denne min kiære Frue Meenighed i Odense, hvor jeg uden Smiger kan sige, at jeg var yndet og elsket, og de vare meget misfornøiede med min Bortgang fra dem, det faldt mig og meget tungt at forlade dem, da jeg havde nydt meget Got iblant dem, men 6 Børn, hvis Opdragelse udfordrer endeel Omkostninger, og da min Kone heller ikke i paakommende Tilfælde kunde faae Pension af Kaldet, gjorde, at jeg søgte Forflyttelse, Gud veed, om til min Fordeel, eller ikke, men jeg vil dog haabe det første, thi ellers var jeg ilde bedragen; det værste er, at jeg ikke er Landmand, thi dette Kald kræver en stor Landmand, som min Formand var.

Sognepræsten Hr C: Seidelin med Familie ville meget nødigt have mistet mig, da vi levede som eenige Brødre tilsammen, han er meget tienstagtig, og en selskabelig Mand, og en Ven uden Lige, naar man blot noget retter sig efter hans Svaghed, da han undertiden kan være lidt hastig og urimelig, men, naar det var forbi, som jeg stræbede at rette mig efter, var han som oftest føyelig, saa vi got foreenedes med hinanden, hans Kone er en meget fornuftig og flink Kone, og beklagede i sær vor Skilsmisse fra Dem; den Søndag Eftermiddag, da jeg havde taget Afskeed fra Meenigheden, var min Kone, min Svigermoder, jeg og min ældste Dotter med fleere i Sælskab hos Hr Seidelin, hvor han da insinuerede mig følgende Stropher, som han dog ikke af øm Følelse var i Stand til selv at oplæse, men en Ven i Sælskabet om Aftenen høyt oplæste dem:

Hvad Læben ey formaaer ved Tale at udsige —
 Mit rørte Hierte siger Ney —
 Det Pennen siger Dem, min Ven foruden Lige,
 De leve, leve altid Vel!
 Et Ønske uden Skin
 Fra Deres gandske

Odense d: 30 Jul: 1797.

Seidelin.

Præstekonen Mad^{me} Hedevig Sabine Seidelin og hendes Søster Jfr Høyer istemmede derpaa følgende Sang:

mandeur Grodtschilling min Broder vide, at hans Ansøgning om at beholde det han havde havt som Kirkeværge, ikke kunde tilstaaes, men derimod skulde han beholde det han havde nydt for Forsømmelse-Cassen og Fattig-Bøssen.

Fra 27. Jun: til 17 Sept: 1791 laae min Broder paa Friderichs Hospital, i 83 Dage, og maatte om Dagen betale 20 $\frac{1}{7}$ Sk., der i alt beløb sig til 17 Rd. 4 Mk. 11 Sk.

Som Registrator giftede min Broder sig med Jfr Margrethe, Kobbersmed Schiellerups Dotter in Dec: 1770, som fødte ham ikkuns een eeneste Søn Ulrich Christian, født d: 27 Jan: 1772, som nu, da jeg skriver dette 1797, har begivet sig ind i Rentekammeret, som Volontair, da han har været Student i nogle Aar, og nu studerer tillige til Juridisk Examen.

D: 19 May 1795 reyste min Kone over til Slagelse for ved sin Hiemreyse igien at tage Dideriche med sig, som havde været der omtrent et Aars Tid.

1795 sidst i Aug: var min Svigermoder, Svoger og Svigerinde i en kort Besøgelse hos os.

1795 in Mart: og April gik Brevvexling imellem min Svigerfader og mig, da han for Svagheds Skyld gierne vilde have resigneret St Michels Kald til mig imod at jeg skulde have givet ham 350 Rd. Pension eller Kost og Logis og 200 Rd. aarlig, vi handlede vel derom, men det kunde ikke nytte, da det ikke kunde drives igiennem ved Cancelliet.

Samme Efteraar nedlagde min Svigerfader sin Avling og holdt kun 2 Heste og 4 Køer.

Samme Aar sidst i Dec: eller til Nye-Aar resignerede min Svigerfader sit Provste-Embede til Doct. Plum i Corsøer.

1796 d: 20 Febr: Kl: 10 om Aftenen gik min Svigerfader, saa at sige, ved en pludselig Død, ind i de evige Boliger, han var hos min Svoger til om Aftenen Kl: 7, omtrent fra Kl: 5 af, han klagede sig vel noget, men gik dog hiem, og da han var kommen hiem, vilde han dog gaae tilig til Sengs, hvorved en Svingel kom ham paa, saa han faldt om ved Sengen og stødte sig, ringede ad en Pige, og blev da hiulpen til Sengs, da min Svigermoder var bleven hos Raadmanden, men da hun blev hentet hiem, kunde han ikke tale; som svagelig forestilte han sig længe sin Død, og

hensov ogsaa saa sagte i Herren, og nyder nu en troe Herrens Tienners glade Løn, han var bestandig endog til den sidste Tid af et munter og let Humeur, og ret glad, i sær, naar han hørte Sang og Musik, ligesom han og mange Gange sang med, dog ikke i de sidste Par Aar, det var ellers hans store Lyst i sær om Morgenen for sig selv at smaanynne Gud sin Tak.

Da altsaa St Michels Kald i Slagelse blev ledigt, var det naturligt, at jeg søgte det, jeg reyste altsaa d: 23 Febr: over for tildeels ogsaa at bivaane Begravelsen, som skeete d: 1 Mart:, og imidlertid, da mine 3 Svogre skulde ud dertil, reyste jeg ved den Leylighed Dagen efter, nemlig d: 24 Febr: til Kiøbenhavn, og talte baade med Geh: Raad Brandt derom, ja havde endog Audi-entz hos Kronprindsen, men det var ikke Forsynets Villie, at jeg deri skulde naae mit Ønske, siden Doct: Plum, en langt yngre Mand, og som havde Doctor-Hatten, og nu var Provst, i sær siges paa den Grund at have søgt det, fordi han som Provst kunde være i Slagelse, der laae midt i Herredet, en usel Grund! men — han havde ogsaa forhen været B..... Haandskriver eller Se-cretair, hvad det var, saa skulde han ogsaa have alt, og kunde faae alt, hvad han pegede paa.

1796 d: 26 Febr:, da jeg var i Kiøbenhavn, blev jeg indtegnet i det der oprettede Enke-, Begravelses og Understyttelses Sælskab, hvis Bogholder Nyegaard boer paa Kultorvet, som Interessent i det Sælskab, som betaler Enke-Pension, i dets fjerde Classe, betalte Indskud efter min Alder 183 Rd. 3 Mk., og betaler hvert Aar omtrent 16 Rd. i 10 Aar, da min Kone, naar jeg ved Døden afgaaer, faaer i aarlig Pension 300 Rd., af den Fyhnske geistlige Enke-Kasse faaer nu i Pension 28 pC^{to}, hvor jeg har indsat 200 Rd, til min Begravelse faaes 100 Rd af det tredobbelt foreenede Begravelse Sælskab i Kiøbenhavn, hvori jeg ogsaa er Interessent, og da jeg nu er kommet til Sædland, skal jeg indskyde 200 Rd^r i dens geistlige Enke Kasse, hvoraf svares 40 pC^{to}.

1796 d: 16 Mart: kom min Svigerinde i Barselseng, med en Søn, som blev kaldet Hans Christian, efter min Svogers Fader, og den gamle Erichsen.

— — — d:24 Maj reyste min Kone over til Slagelse tillige med vore 4 Smaa, da jeg hiemme, beholdt den lille Thrine hos mig.

— — — — d: 12* Jun: en Søndag var min Kone tillige med min Svoger og Søster med flere udspadserede i Haven, da det blæste sommerlig, og min Kones Søster, som var kuns tyndt klædt, blev da saa forkiølet, at hun om Tirsdagen maatte gaae til Sengs, blev Dag for Dag slettere, min Kone maatte da for hendes Skyld blive længere borte fra mig end jeg havde ønsket, for at hielpe sin syge Søster, da hun havde meest Fortrolighed til hende, hun gik hen til sin Søster om Morgenens Kl: 6 og hiem om Aftenen Kl: 10, saa jeg frygtede endog for hendes Helbred; i 10 Dage nød min Svigerinde intet andet end koldt Vand og Theevand, som Docteren tillod, og som jeg dog ikke kan troe andet, end at det vist være meget skadeligt; hun leed overmaade meget, laae som et Menneske uden Følelse, og var sig ikke selv bevidst, men som et Barn i alle Tilfælde, 3 Mennesker maatte flytte hende af een Seng i en anden; hun fik saadan Trækning i Armene, at i sær den høyre Haand opløftede sig næsten en halv Alen fra Dynen; Doctorerne Bang fra Sorøe og Gier kaldte hendes Sygdom en Verve-Galdefeber; min Svoger, som elskede sin Kone overmaade meget, var næsten trøstesløs ved hendes Sygdom, som tog alt meere og meere til, indtil hun

d: 1 Jul: Fredagen Kl: 9 Formiddag efter 24 Dages haard Sygdom maatte forlade Verden i sit Alders 25 Aar og efter lidt over 2 Aars korte Ægteskab. Torsdagen d: 7 Jul: blev da min Svigerinde, efter hendes eget Forlangende begravet paa Hospitalets Kirkegaard, da jeg Tirsdagen d: 5 Jul: reyste over til hendes Begravelse, hendes Mand har ladet hendes Gravstæd indhegne, og i Muuren over hendes Hoved ladet indsætte en Marmorsteen med Inscription.

Imedens jeg opholdt mig i Slagelse. var Rudkiøbing Kald bleven ledig, d: 11 Jul: reyste jeg da atter til Kiøbenhavn for at gjøre min Opvartning, og indgav Ansøgning, men, en Svoger af Conferentzraad Schov, som var i Cancelliet, en Hr Suhr skulde da endelig have det Kald; jeg var da i Slagelse igien d: 15 ej: og maatte da endnu opholde mig der længere, siden min Kone blev syg af den megen Strabadse, hun havde havt med sin Søsters

* Rettet til d: 7 (en Tirsdag!) for at det kan stemme med de 24 Dage (?)

Sygdom og Jordefærd, dog kom hun sig, Gud skee Lov! efter nogle Dage, og vi reyste da med vore Smaa hjem d: 28 Jul: dog forblev Nore hos min Svigermoder.

Min Svoger var imidlertid af og til meget syg af Sorg over sin Kones Død, kunde ikke taale, at der blev spillet paa Klaveer, da hans Kone, saavel som min Kone, var en Maitre paa dette Instrument, vi fornøede os mange Gange derved, og hendes Mand accompagnerede med Violinen, saa de havde derved i deres huuslige Rolighed fordrevet mangen en Aften; og han kom sig ikke fuldkommen førend langt hen i Aug.; min Svoger tog imidlertid sit Sødskendebarn, en Jfr Margrethe Poulsen fra Jylland til sig, for at holde Huus, hans Søn Diderich Top* laae ham meget nær paa Hierte, og da han havde fattet saa stor Fortrolighed til min Kone, og han saae sig ikke selv i Stand til i sær for sine Forretningers Skyld at kunde sørge for hans Opdragelse, sendte han ham over til mig, og ankom han da tillige med Msr: August d: 20 Aug: 1796 i mit Huus; jeg læste vel selv for ham, saavel som for mine egne Børn en Tid lang, men da det faldt mig for besværligt, og jeg desuden ikke havde Tid dertil for mit Embede, antog jeg en Student, der forhen som Skole-Discipel havde havt en Dags Kost om Ugen hos mig til Deres Informator, nemlig S. Enevold Borch, som nu har informeret dem et Aars Tid. Min Svoger gav mig 100 Rd aarlig til hans Information.

Min Svigermoder forblev i Præstegaarden i Naadsens Aaret, i sær ogsaa, fordi hun gjerne vilde see Udfald paa Hospitals Sagen, som hun snart ventede endelig Dom udi, som da og faldt d: 4 Febr: 1797 saadan Decision deri.

»Ansvaret bortfalder; hvad Badstübers Boe er udbragt til, 2000 Rd af hans Cautionist, og 4000 Rd, som Eftermanden efter Tilbud, skal give for Tienesten gaae ind i Hospitalskassen, i alt 8000 Rdl^r — Resten af Casse-Mangelen, som bliver 4000 Rd, eftergives i Betragtning af den ringe Løn Badstuber har havt, nemlig 200 Rd aarlig, da den nu værende faaer 500 Rd.

»De paa Commissions Sagen anvendte Omkostninger maa ikke komme Stiftelsen til Last, men udredes af Inspecteurerne.

Badstüber faaer ingen Pension.

* se Side 66.

Processens Omkostninger beløb sig i alt omtrent til 2400 Rd, og min Svigermoder kommer til for sin Part at betale circa 450 Rd, dog betaler Raadmand Bech de 200 Rd.

I Febr: 1797 besluttede min Svigermoder efter mange Overlæg at tage over til os til Odense, og ankom da dertil d: 11 Apr: h: a: for at være hos sin eeneste tilbageblevne kiæreste Dotter, sin yndede Maria Dorothea, min inderlig elskede Kone. Af St Michels Kald har min Svigermoder faaet i Pension 80 Rd og af Hospitalet 100 Rd.

I Febr: tilskrev min Svoger os, at det var umueligt for ham længer at forblive Enkemand, og da han forhen havde kiendt, medens han var i Jylland, en Præstedatter i Hornslet, hvis Fader var Provst Peder Kiærulf, som nu er død, og de fra Barnsbeen havde havt megen Omgang, besluttede han at tage benævnte Jfr Kiærulf til Ægte, hans Oncle, den gamle Hr Erichsen, forhen Tobakshandler i Kiøbenhavn, som nu boede i Slagelse, hentede hende da, og d: 26 Mart: kom de da til os i Odense, og forblev indtil d: 27 om Eftermiddagen, da Brylluppet saa stod d: 31 Mart: i Slagelse.

For St Michels Kirke og i sær for Skolen kommer min Svigerfaders Boe, saavel som Inspecteurerne i Almindelighed at staae til Ansvar, Kammerraad Smith skal i sær af Skolens Penge have anmasset sig 13 à 1400 Rd.

1797 in Junio bleve 3de Kald ledige i Sædland paa eengang, som jeg søgte alle trende, nemlig: Cregome og Winderød, Esbønderup og Nøddeboe, og Giersløw, de tvende første vare høyt anslagne, og det sidste kuns meget lavt, men man har siden forsikret mig, da Giersløw faldt i min Lod, at det dog var det beste, det er ikke »anseet« for stort, men der er kuns een Kirke, som er en stor Herlighed, og det føder sin Mand; Esbønderup* ansees for stort, men skal kuns være maadeligt, og Hr Smith, som flytter fra Præstøe, gjør kuns slet Bytte; og hvad Esbønderup angaaer, da skal der være en Miil til Annexet, og det er de farlige Kulsviere. Jeg blev da af Hs May: kaldet til at være Sognepræst til Giersløw d: 7 Jul: 1797, samme Dag, som min Formand Hr Joachim Fridrich Phister var kaldet hertil, i Aaret 1773.

* Cregome og Winderød? (Afskriverens Anmærkning.)

1801 d: 28 Jun: Søndag Morgen Kl: 2³/₄, blev min Kone i Slagelse, da hun var taget derop, lykkelig forløst med en Søn, som jeg om Eftermiddagen hiemmedøbte, og gav de Navne Erich Christian efter min Sal. Broder. Dette er altsaa det 7de Barn, som vi have sammen. Onsdagen d. 29. Jul: næst efter blev hans Daab confirmeret i Peders Kirke i Slagelse af Hr Kierulf, residerende Capellan ved St Michels Kirke, da Sognepræsten Hr Bastholm var i Jylland; hans Faddere vare: min Kone Mad^{me} Maria Dorothea Dan, og hans Søster, min ældste Dotter Jfr Friderica Henriette Dan, samt Hr Doctor Theol: og forrige Confessionarius Christian Bastholm, Hr Landvæsens-Commissair og Hospitals Forstander Erich Christensen, og Hr Hans Erichsen, forrige Tobakshandler i Kiøbenhavn, nu Capitalist.

1801 d: 12 Apr: første Søndag efter Paaske stod benævned min Dotter Friderica Henriette Dan til Confirmation her i Giersløv Kirke, Du, o himmelske Fader, lad de Ønsker og Forbønner, som hendes Fader og Moder opsendte til Dig paa denne Dag for hende, blive opfyldte til hendes sande Lyksalighed i Tid og Evighed.

1802 d: 22 Nov: reyste jeg op til Slagelse for at hente Doct: Med: Lund herud til Giersløv, som da vaccinerede mine trende Børn Thrine, Christiane og Erich, hvilket lykkelig gik for sig, og slog an paa dem alle 3, da min Kone igien d: 1 Dec: tog op til Slagelse, og kom hiem med Doctoren, som da tog Vaccinations Materie af Christiane.

1803 d: 17 Apr: første Søndag efter Paaske var min anden Dotter Eleonore Dorothea Dan til Confirmation, dog ikke confirmeret af mig; men da hun har været bestandig hos min Svigermoder i Slagelse, blev hun confirmeret af Hr Bastholm, Sognepræst til Peders Kirke sammesteds. Gud! Lad Held og Velsignelse følge hende fra Din Faderhaand, og Lad hende blive velsignet af Dig baade her og hisset.

1803 d: 13 Nov: en Søndag begyndte Nore i Slagelse at faae Meslingerne, Rikke kom derop Tirsdagen derpaa, men kom ikke hiem igien førend om Løverdagen d: 19 ejusd: Søndagen d: 27de ej: havde hun Meslingerne i fuld Flor; Tirsdagen d: 30 ej: begyndte de at falde. Løverdagen d: 3 Decbr^r begyndte Diderich, Thrine og Christiane at faa Ont i Øjnene, og lidt efter lidt

siden daglig imellem at have noget for Øjnene, Onsdagen d: 7 Dec: om Aftenen saaes Meslingerne i Ansigtet paa Thrine, og samme 7 Decbr begyndte Erich at have Hovedpine og Feber, samt være vranten, d: 9 Dec: saaes Meslingerne paa Diderich, Christiane og Erich. d: 8 Dec: om Aftenen begyndte Henriette at faae Meslingefeber og Hovedpine. d: 10 Decbr kom Meslingerne allerede frem, dog vare de værst d: 12 Decbr, da hun heele Dagen laae og svedte. Efterhaanden fik de dem vel og lykkelig overstaaede.

A: 1804 d: 9 Dec: reyste Nore over til Friderichsdal en Herregaard i Lolland for at være Gouvernante for Cancellieraad Donses 2de Pigeboørn; hendes Oncle Christian Ulrich Top, som har en Gaard i Tiørnelunde, fulgte hende til Wordingborg; min Dotter havde fra 1798 in Jun: bestandig været hos sin Grandmama, som havde gjort Bekostning paa hende, og i 2de Aar omtrent ladet hende lære Fransk og Tydsk, Broderen, Tegning og Kniplen hos Mad^{me} Smith i Slagelse, nu Præste-Enke fra Wemmeløv; hun havde vel begyndt at lære noget af disse Videnskaber i Odense, men perfectionerede sig hos benævnte Mad^{me} Smith des meere deri, og er med særdeles Yndest bleven modtagen paa Friderichsdal, og Cancellieraaden har in Jul: 1805 ved en Skrivelse til min Svoger Raadmand og Landvæsens Commissair Christensen i Slagelse givet hende følgende ypperlige Vidnesbyrd:

»Overbeviist om, at Du ikke ugieerne modtager Jfr. Dans for-
»tiente Skudsmaal, efterat hun har tilbagelagt det første halve
»Aar. Forvisset om, at hun for Eftertiden ikke mindre end hidtil
»vil fortiene vores Tillid og Agtelse, kan jeg med Sandhed sige
»Dig, at Du har Ære for Din Recommendation. Da Hun er meget
»ung, vare vi i Førstningen rigtig bange for, at Hun ikke skulde
»svare til Hensigten i sær, da min ældste Dotter som staaer under
»hendes Information, endskiønt kuns 13 Aar, er større end hun,
»desformedelst ikke saa gandske skulle bære den Agtelse for
»hende, som vi ønskede, men da min Kone og jeg strax betrag-
»tede Hende som Vores eget Barn, og at, naar Hun ved Hendes
»Opførsel søgte at fortiene det, forsikrede Hende om, at Hun i
»eet og Alt skulde blive behandlet som Vores egen, ligesom Vi

»og, ved daglig at indprente Børnene Agtelse for Hende, har hun »vundet Børnenes Kierlighed og Vores sande Agtelse. Hun er en »moralisk god Pige, og opfører sig overordentlig vel, saa vi er sær- »deles fornøjet med Hende, og elske Hende som Vores eget Barn, »ligesom jeg troer Hun igien elsker Os som sine Forældre. Bør- »nene gjøre meget god Fremgang under Hende. Dette Skudsmaal »fortiener Hun, og jeg troer derfor at skylde Dig sammes Med- »deelelse, som jeg er vis paa, vil fornøje Dig og hendes Familie.

Da min Dotter var ved Raadmand Christensen anmodet om at modtage denne Condition, hvor Hun faaer 100 Rd aarlig Løn, og min Kone og jeg nu saa meget meere ere overbeviiste om, at det er overmaade gode Folk, Hun er kommet til, saa kunde vi ikke andet end modtage dette gode Tilbud, og ansaae det endog som et Vink af Guds Forsyn, der fremdeles bestyre det hende tilskikkede Lod til det Beste.

Benævnte Cancelleraad Dons ejer tillige Hesselager Herregaard i Fyhn, og har, efter min Svogers Beretning, været en fattig Bondedreng fra Jylland, men har ved Forsynets Bestyrelse naaet saa stor Ære og Riigdom, Da han endog skal være Ejer af en Tønde Guld.*

Foranførte Vidnesbyrd om Vor næstældste Dotter Eleonore Dorothea maatte med Lønlighed inderlig glæde os som Hendes Forældre, og kunne vi med Sandhed ogsaa give vor ældste Dotter Frideriche Henriette det roesværdige Vidnesbyrd, at Hun, som hiemme hos Os, da Hendes Moder heller ikke kan undvære Hende, opfører sig meget vel, og er en god Pige; i Aaret 1803 d: 8 Apr: lode vi Hende reyse til Kiøbenhavn, hvor Hun med Fornøjelse blev modtaget i sin Oncles (nu Premier-Lieuten: i Søe-Etaten Hans Tops) og Tantes Huus, og der af en Skomagervend lærte at sye Skoe blot i 40 Timer, som blev betalt med 8 Sk for Timen, og syer Hun saa net og Got, at Hun bestandig forsyner baade sin Moder og Sødskende med Skoe; Hun opholdt sig i Khvn. indtil d: 14 Maj, da hun kom hiem igien. Hun har lært

* (Senere Tilføjelse, med Blæk)

Han Døde fattig 1814—16, men dog Eier af Hesselagerg: som hans ældste Søn fik og er rig 1866.

af mig at skrive, og skriver net og meget correct bogstaverer, saa mangt et Mandfolk maatte ønske, at de skreve og bogstaverede saa got, i Odense havde Hun ogsaa lært noget at brodere og tegne, og perfectionerer sig selv alt meere og meere deri, det Tydske Sprog havde jeg ogsaa Lært Hende noget af, men dertil har Hun ikke saa stor Lyst, endskiønt Hun forstaaer det temmelig got, som til det Franske Sprog, som jeg ogsaa lærte Hende at Læse, men Hun til større Fuldkommenhed har siden lært det af sin Søster Nore i Slagelse, og nu læser og forstaaer det temmelig fuldkommen, saa Hun endog nu underviser sine andre Sødskende deri, saavel som og i det Tydske, ja i Christendom og Skrivning, da jeg formedelst Embeds Forretninger, og nu aldrende, ikke har Tid eller Lyst dertil, i sær da baade Fattigvæsenets Indretning og andre paabyrdende Forretninger betage mig ogsaa Tiden.

A^o 1805 d: 11 Apr: Skiertorsdag, efterat jeg havde prædiket, blev jeg syg, da jeg havde spiist om Middagen, Sygdommen tog til og var en Galdefeber, som angreb mig saa hæftig, at jeg tvivlede om Livet, men ved min Guds Hielp, som behagede at forlænge det, da jeg og brugte Stads-Chirurgi Hr. Hundrops Raad som Læge, blev jeg helbredet igien, dog kunde jeg ikke forrette mit Embede med Prædiken etc: før Trinitatis Søndag a: c: endskiønt jeg dog dristede mig til i Pindse Helligdage d: 2 og 3: Jun: selv at modtage Offer, i min Sygdoms Tid prædikede Degnen Sr Alsing for mig, og S. T. Hr Pastor Gottlieb i Finderup forrettede Ministerialia, naar noget forefaldt.

Formedelst min Sygdom blev ikke holdt Confirmation her i Kirken d: 1ste Søndag efter Paaske, siden Hr Gottlieb selv havde Confirmations Forretning, men den maatte opsættes indtil 2^{den} Søndag efter Paaske, som var d: 28 April, da iblant 21 Confirmantere min tredie Dotter Dideriche Christiane Dan ogsaa blev confirmeret, dog ikke af mig, da jeg for benævnte min Sygdoms Skyld maatte undvære den Glæde; Altergangen for Confirmanterne og andre maatte da og holdes Fredagen efter.

I Ugen derpaa reyste min Svigermoder herfra, som havde været her fra Langfredag, og fulgte da Dideriche, eller som vi sædvanlig kaldte hende Rikke, op med til Slagelse for at være sin Grand-

mama til Hielp i Huuset, og ogsaa for at blive des meere underviist i det Franske og Tydske Sprog samt i Tegning og Brodering hos oven for nævnte Mad^{me} Smith, da jeg for hendes Underviisning i det første Aar maa betale 30 Rdl^r, dog giver jeg dem med Glæde, da jeg seer Hun har Genie, og gjør megen god Fremgang. Benævnte min Dotter Rikke var her hiemme bleven underviist af sin ældste Søster Henriette, men for at perfectioneres desmeere under fremmed Underviisning, blev sat til Mad^{me} Smit. Hun blev ved at gaae her indtil i Aaret 1808, og blev informeret i Kniplen og Strikning tillige, i det sidste halve Aar gaaer hun allene et Par Gange om Ugen ned til Mad^{me} Smit gratis, blot for at tale Sprogene, i det sidste Aar gav jeg 12 Rd for hende, nu til Nov: skal hun være Francoise, og lære Fruentimmer Netheder fra sig hos Hr Kammerjunker Barners Enke Dotter paa Vedbyegaard, hvor Hun ligesom hendes Søster, skal have 100 Rd aarlig.

Min Søn Diderich Christian Dan blev af mig confirmeret her i Giersløv Kirke 1ste Søndag efter Paaske 1806, og, da han aldrig havde havt Lyst til egentlige Studeringer og siddende Arbejder, lod han fra Ungdommen af spore en uudsigelig Lyst til Snedker Arbeide, og tillige Genie dertil, jeg maatte da følge denne hans naturlige Drift, og han tog derfor d: 6 Maj 1806 ind til Kiøbenhavn, hvor jeg forinden havde opspurgt en duelig og flink Meubel Snedker, ved Navn Johan Wolff, som da han blev sat i Lære hos, for i 4 Aar at lære dette nette Haandværk, jeg skal betale for ham 50 Rd aarlig, som da er 200 Rd i alt, da han derfor skal være frie for det grovere Arbeide, og gaae paa Tegne-Academiet, lader sig og informere i Mathematik etc. dog holder jeg ham selv med Ulden og Linnet, og har ogsaa givet ham Seng og Sengeklæder med til sin egen Seng.

Ved Hans Bortreyse gav jeg ham følgende Skudsmaal:

»Min Søn Diderich Christian Dan er født i Odense i Fyhn »d: 22 Jun: 1791 og blev d: 24 ej: hiemmedøbt af mig, hans »Fader Lars Christian Dan, da residerende Capellan ved Frue Kirke sammesteds, hans Moder er Maria Dorothea, fød Top, hans Daab blev confirmeret i Frue Kirke d: 20 Jul: næst efter,

ved tiltagende Alder blev han informeret af mig selv, men, da han ingen Lyst havde til Studeringer, men meget mere til Haandarbejde, blev han, efter sin egen Begiering, sat til en Meubel Snedker i Khvn, hvortil han reyste d: 6 Maj 1806 efterat han i Forvejen 1ste Søndag efter Paaske d: 13 Apr: s: A: var bleven confirmeret i sin Daabes Naade af mig, nu værende Sognepræst til Giersløv Menighed ved Slagelse og Fredagen derpaa d: 18 Apr: nød den hellige Nadvere. Det alting bestyrende Forsyn give dig min kiære Søn! fremdeles Lykke og Velsignelse i den Stand, du har udvalgt dig, at du maa som hidtil, voxe og tiltage i Naade og Yndest hos Gud og Mennesker, blive dine Forældres Glæde, dine Sødskende, Slægt og Venner til Fornøjelse, lykkelig her, salig hisset, ønsker oprigtig etc.

Da min Dotter Dideriche til 1 Nov: 1808 skulle have tiltraadt sin gode Condition hos Kammerjunker Barner, blev hun et Par Dage i Forvejen syg, og da Sygdommen vedvarede, som i sær var Ringorme, der udbredte sig over Ansigt, Hænder, Bryst og Arme som i Blegner og Rødhed med Vand, saa maatte hun bruge adskillige Medikamenter, som vel hialp noget, men nu og da yttrede Sygdommen sig igien, og indtil 9 Maj er den endnu ikke forbi; Chirurgus Hundrop i Slagelse, som har anordnet Medicamenterne, har da nu besluttet, at hun lidt bedre hen skal have Melkecuur, for, om mueligt, ved Sommerens Varme at blive fuldkommen helbredet; — da det ellers da var troligt nok, at Kammerjunkeren ikke kunne eller ville bie efter hende, besluttede min Kone og jeg at tilbyde dem, om de ville tage imod min Dotter Henriette, saa længe indtil Rikke blev frisk, da hun nødvendig ville miste denne fordeelagtige Condition, som de og modtog, og reyste da Henriette derhen d: 26 Febr.: blev vel modtaget baade af Kammerjunkeren og Fruen og er vel fornøjet.

Da altsaa min Svigermoder mistede Rikke, blev min tredie Dotter Trine sendt op til Hende, for at gaae Hende til Haande, og tillige hos Mad^{me} Smit at lære det samme, som hendes tvende Søstre, og Mad^{me} Smit ligeledes skulle have 30 Rd aarl: for hendes Underviisning.

D: 4 Febr: 1809 døde Diderich Top i Kiøbenhavn i sit Alders 21de Aar.

D: 5 April s. A. blev holdt Auction over min Præstegaards Avling, som Sognefogden Jens Olsen havde frasagt sig, da han ellers skulle have beholdt den paa min Embedstid, paa omtrent 73 $\frac{1}{2}$ Tdr Land, da jeg, foruden de 23 Tdr Land, som jeg havde før, endnu beholdt 8 Tdr Land, og altsaa har nu selv 30 Tdr Land, men paa Auctionen ville ingen byde, jeg bortlejede derfor Jorden til følgende Selvejere i Giersløv Christen Jensen, Ole Sørensens og Jens Andersens, og Gaardmændene Anthon Hansen og Anders Olsen samt Huusmand Niels Jensen, paa 6 Aar, og give de da i Penge det samme som Jens Olsen, neml: 300 Rd, uagtet jeg har frataget dem de 8 Tdr Land, de skulle giøre Kongereyser, og levere Natural Produkter af Høe og Halm, Havre, Byg og Rug etc: for de $\frac{2}{3}$ Parter, som de have af min Jord; saa længe Krigen varer, give de mig ikke Høe og Halm, men, hvis den ophører, inden de 6 Aar ere ude, skulle de give 2 Læs Høe, à 32 l^{re} Læsset, og 4 Læs Halm à 24 l^{re} Læsset, dog betale de ikke den Afgift, som nogle Bønder gave, der ikke ville accordere.

Min Brodersøn Ulrich Christian Dan er for 6 à 7 Aar siden af Hs. Kongl: May: bleven beskikket til Auditeur ved Husar-Corpset, og var med i Holsteen for et Par Aar siden, og er i Aaret 1808 med Corpset kommet herover til Sielland, og ligger nu i Friderichsborg i Qvarteer.

I Sept: 1808 var jeg syg i 6 paa 7de Uge af en stærk Sliimfeber, og prædikede ikke fra 13de Søndag efter Trin: indtil 19de Søndag, eller fra 8 Sept: indtil 23 Oct:, men Gud være evig Lovet! fik dog min Helbred og Sundhed igien.

Den 14 Sept: 1808 hentede min Vogn min Svoger Premier Lieutn: Top med sin Kone og Søn Robert i Roeskilde, da de Dagen efter kom til Slagelse, og d: 19de ej: herud tillige med min Svigermoder og Rikke og forbleve her til d: 30 Sept:, da de igien reyste til Slagelse, hvor de forbleve til d: 9 Oct: da min Vogn kiørte dem igien til Roeskilde.

Den 21de Decbr reyste min Kone op til Slagelse for at hente en lille Pige hjem med sig, nemlig Petrie Johanne Holm, hvis Fader er Captne Holm i Søe Etaten, for hvis Opdragelse Faderen

betaler 100 Rd aarl: ved min Svoger Lieutn: Top. Hun er paa 5te Aar.

Da vi havde tænkt, efter Forestilling fra Frue Barner paa Vedbyegaard, der ville beholde Henriette til sin Dotters Underviisning, at Rikke, naar hun blev frisk, skulle faae en fordeelagtig Condition paa Eschildstrup hos Kammerjunker Barners, (Broderen til Kammerjunkeren paa Vedbyegaard), besluttede min Kone, som ikke eene kunde udholde at gaae i Huusholdningen, at tage en Huusjomfrue, og fik vi da Jfr: Edel Benedicte Blache fra Corsøer, som kom hertil d: 24 Apr: 1809, men da Rikke imidlertid længe forblev syg, syntes vi, da det ikke lod, som hun skulde komme til foranførte Kammerjunker, at det var best at beholde Hende hiemme i sær for Hendes Søsters Christianes Skyld for at undervise Hende i Fransk, Tegning etc: og derfor ikke længer at beholde Jfr Blache, end til i Novbr^r Maaned, da Hun, desuden som Forloved, ventede, at faae Bryllup omtrent til den Tid.

Den 19 Maj 1809 tog min Kone hen til Herlufsholm for at besøge sin Broder Christian, da hans Kone havde imidlertid giort Barsel, og kom hiem efter et Par Dage.

Torsdagen d: 15 Maj 1809 begyndte jeg atter at blive syg i Pindseugen, og betroede mig da af Chirurg: eller Doctor Hundrops Hielp i Slagelse, da jeg næst min Guds almægtige Hielp endnu blev helbredet, ligeledes af en Sliimfeber, men Sygdommen holdt dog ved med en særdeles Mathed, saa at jeg ikke kunde forrette mit Embede i sær med at prædike førend 6te Søndag efter Trinit: d: 9 Jul:, da Du, min Gud! styrkede mig, og det staaer i Dit Forsyns Hænder, hvor Længe jeg endnu skal blive ved at arbeide i denne Din Menighed gid til Din Ære altid og mines og min Siæls Frelse, da jeg mærker, at mine Kræfter nu i mit Alders 69 Aar temmelig aftage.

Fredagen d: 9 Jun: modtog vi en lille Pige paa 14de Aar ved Navn Inger Marie Helgersen i vort Huus til Underviisning og nærmere Opdragelse, som var født i Kiøbenhavn, hvor hendes Forældre vare døde, Hun blev recommenderet til os af Telegraph Bestyrer Paludan i Corsøer, som ønskede Hende i vort Huus, da Lieutn: Sick ved Ingenieur Corpset sammesteds, der er af

Hendes Familie, betaler 120 Rd aarlig for Hende, i Kost, Kammer og Information i Fransk, Tydsk, Brodering etc:

A^o 1809 d: 6 Jul: maatte min Avlskarl Rasmus Hansen møde ved Sessionen i Callundborg, og blev indtaget til Soldat ved de annecterede Batailloner eller det forrige Landeværn, endskiønt en Kongl: Forordning havde frietaget Præstens Avlskarl for Kongl: Tieneste, jeg gjorde da adskillige Ansøgninger for at kunne beholde ham, men d: 4 Aug: midt i Høsten maatte han reyse ind til Khvn, men imidlertid søgte jeg for ham, endog ved Skrivelse egenhændig til Hs Kongl: Mayestæt igiennem General-Adjutant Bülov at faae ham frie, han kom da og hiem igien Søndagen d: 3 Sept:, efter Kongl: Tilladelse, som mit Brev til vor Allernaadigste Konge uden Tvivl nok udvirkede, men havde kuns Tilladelse at være hiemme i 4 Uger, jeg søgte da paa nye, da han atter blev tilsagt at møde ved Sessionen d: 26 Sept:, jeg tog da selv ned til Callundborg samme Dag, og fik ham frie for det første, men denne Reyse, da jeg ikke tog mig i Agt, foraarsagede dog, i det jeg fik en stærk Forkiølelse, at jeg d: 29 Sept: maatte gaae til Sengs, da jeg blev overmaade stakaandet og mat og ikke kunde forrette mit Embede førend d: 26 Nov: eller 26de Søndag efter Trinit: da jeg dog, Gud være Lovet, nogenledes var kommet mig igien.

A^o 1809 d: 26 Aug: kom Diderich hiem til os fra Kiøbenhavn, og forblev hiemme indtil d: 28 Sept: da han reyste bort igien, var altsaa hiemme i 5 Uger mindre end een Dag.

D: 5 Nov: reyste Jfr Blache hiem igien til Corsøer.

D: 11 Nov: kom Henriette hiem igien fra Vedbyegaard, da Kammerjunker Barners Frue ville selv informere sin Dotter, som neppe har nogen Bestandighed, men da Kammerjunkeren med Familie flyttede til Sorøe for sin Svagheds Skyld, har han ogsaa kiøbt en Gaard i Slagelse, som han tiltræder til 1 Maj; at disse gode Folk ellers i Øvrigt vare fornøjede med min Dotter, viiste de deri, da de foruden den Løn Hun havde faaet, forærede Hende et Træ i Skoven, som i disse Tider var 40 Rd værd.

A^o 1810 d: 11 Febr: om Eftermiddagen Kl 6 kom Major v. Düring af det Holsteenske Livregiment her til Indqvartering med 3 Heste, og maatte jeg indrømme ham mit Studerekammer til

Opholdssted, da vi ikke havde Lejlighed andensteds, hvor der var Kakkellovn, og laae da om Natten i Giæstekammeret ud til Haugen, hans Escadron laae indquarteret baade her i Giersløv, Løve og Knudstrup, han med sit Folk forblev her indtil 6 Apr: da de bleve indquarterede omkring ved Nestved.

D. 3 Maj om Morgenen Kl. 8 kiørte Henriette, Rikke og Christiane hen til Herlufsholm; og kom hiem igien d. 4 Maj om Aftenen.

Til Paaske 1810 blev min Søn Diderich Christian Snedkersvend, efterat han i 4 Aar havde staaet i Lære.

D. 20 Maj reyste Rikke til Slagelse, for, efter min Svoger Justitsraad Christensens og Frues gode Tilbud at reyse om Onsdagen d: 23 Maj ind til Kiøbenhavn med dem, hvor de nu skulde boe, da min Svoger havde frasagt sig Hospitalsforstander Tienesten i Slagelse; min Dotter var da i deres Gaard, for, om mueligt at blive curedet fra den Sygdom, Hun havde baaret paa, og brugt Lægedom imod i 1 $\frac{1}{2}$ Aar, foruden Medicamenter maatte hun bruge Saltvandsbad 18 Gange, og reyste da med min Svogers tilbage til Slagelse Fredagen d: 17 Aug: efterat Hun havde været i Kiøbenhavn i 12 Uger og 2 Dage. Doct: Lund, der var hendes Læge der, kaldte hendes Sygdom Kiertelsyge; Gud! giv Du Hende nu den Naade, at Hun maatte være og blive fuldkommen helbredet, dog skal Hun endnu bruge nogle Medicamenter her hiemme, hvor hun blev hented til d: 3 Sept:

A^o 1810 Søndagen d: 24 Jun: kom Diderich Christian hiem til os fra Kiøbenhavn, og forblev her til d: 20 Jul: da han reyste ind igien med Værtshuusholder Hr Gustavus i Løve, imedens han opholdt sig her, kom d: 27 Jun: vor Dotter Nore om Natten fra Friderichsdal i Lolland til Slagelse, og kom her hiem tillige med min Svigermoder og Thrine, og forblev hos os fra 1 Jul: til d: 15 ej: da Hun tog tilbage til Slagelse, for at reyse hiem igien, min Kone, og Svigermoder reyste da med Hende til Herlufsholm om Torsdagen, og forbleve hos hende til Fredag Aften d: 20 ej:, da de kom hiem, men Nore kom ikke til sit Hiem førend Søndag Nat d: 22 ej:

D: 8 Aug: 1810 tilskrev Nore os (hvilket Brev vi fik d: 12 ej:) og tilmeldte os, at en Forpagter ved Navn Lyngbye, som hun i

4 Aar havde lært at kiende, som et duelig og flink Menneske, da han var Forvalter hos Justitsraad Dons, friede til Hende, han har i Sinde at købe den Gaard han har forpagtet, Hun bad om vor Samtykke og Velsignelse til Hendes Giftermaal, vi, Hendes Forældre kunde med største Glæde lykønske Hende til dette vigtige Skridt, og jeg tilskrev Hende da strax d: 14 ej: da Hun med inderlig ventede Brev fra os, som Hun dog ikke kunde faae før d: 29 ej:

D: 12 Aug: om Eftermiddagen kom Major v. Düring hertil i en Besøgelse, og forblev hos os til Tirsdag Eftermiddag, da Han reyste til Slagelse, og derpaa til Holsteen til sin Kiæreste og sin Gaard Østerbyegaard i Ribe Stift.

Kort efter denne Tid friede Hr Friderich Christian Gustavus, Vertshuusholder i Løve, til min ældste Dotter Friderica Henriette, han havde forhen været Forvalter paa Lerchenfeldt ved Lerchenborg, men faldt paa at købe Vertshuset i Løve, vi, Henriettes Forældre, vare just ikke meget fornøjede med det Levebrød, han havde, endskiønt Frieren i og for sig selv er en brav og ordentlig vindskibelig Mand, der duer til andet end at være Kroemand, men da min Dotter blev indtaget af ham, og vi ogsaa mærkede, at han aldeles ikke havde Lyst til at blive ved Kroeholderiet, men havde modtaget det blot for det første, samtykkede vi deri, han har desuden en Selvejergaard, kaldet Lene-gaarden ved Ringsted, som han vil sælge, saasnart han skadesløs kan slippe den; for Vertshuset, med tilliggende Jorder har Gustavus givet 12 500 Rd, og er siden efter budet 16 000, men vil ikke sælge det derfor; for nylig til Nov: blev han antaget som Forvalter ved Løvegaard af Ejerne Profess: Begtrup i Kiøbenhavn og Præsten Hr Lasson i Søebye; bemeldte min Dotter Henriette havde da Bryllup med Gustavus d: 11 Nov: 1810, (min tredie Dotters Dideriche Christianes Fødselsdag), og om Eftermiddagen Kl. 3, som var Søndag, sammenviede og velsignede af mig, Brudens Fader, i Giersløv Kirke, blot i lidet Sælskab, nemlig: hendes Forældre og Sødskende, Brudgommens Forældre, Bager Gustavus, Holbech, med Kone, en liden Søster og Broder, Præsten Hr Gottlieb og Kone med Jomfrue Gottlieb, Major v. Düring; og Lieutnant Sönnichsen af det Holsteenske Livregiment Dra-

goner, som laae her i Qvarteer, jeg holdt Brudetalen over 2 Cor: 13, 11. glæder eder, bliver fuldkommen tilberedte, trøster hverandre indbyrdes, mener det samme, værer fredsommelige, saa skal Kierlighedens og Fredens Gud være med eder. Gud! velsigne du dem i deres Ægtestand!

Vor anden Dotter Eleonore Dorothea havde forinden havt Bryllup med sin Lyngbye Mandagen d: 29 Octb: paa Friderichsdal i Lolland, hvor Etatsraad Dons gjorde deres Bryllup meget brillant, og de da droge derfra til deres Forpagtergaard Karenslyst, som Lyngbye har i Forpagtning af Landsdommer Tøttrup, der boer i Naskou i Lolland.

Da Nore, som hun i Almindelighed kaldes, nu skulde giftes, traf det sig, at Etatsraad Dons ville have en Gouvernante i hendes Sted til sine Børn, og at Nore derfor tænkte paa, at Rikke skulle have hendes Plads, dog kunde dette ikke gaae an, da Rikke ved Nores Recommendation skulle have Condition hos en Hr. Jørgensen, som ejer Wintersborg i Lolland, men begge Projecter bleve da til intet, da Henriette blev forlovet, og min Kone derfor ikke kunde undvære Rikke, som nu maatte blive hjemme for at gaae hende til Haande baade i Huusholdningen, ved Haandarbede, og tillige i at informere sin yngste Søster Christiane i Fransk etc: og den liden Petrie, som var i Huset hos os.

Foranførte Inger Marie Helgesen blev ved Cancellie Resolution tilladt at antages til Confirmation d: 20de Søndag efter Trinitat: 1810 efter hendes Oncles Lieutn: Sicks Begiæring, hun blev da og af mig confirmeret benævnte Søndag d: 4 Nov: gik til Alters med os d: 6 Nov: og reyste derpaa d: 9 Nov: til Kiøbenhavn, for efter Hof-Violong Hartmanns Begiæring nu igien at være i hans Huus, hvor hun havde været før, i sær for at have nogen Opsigt med hans liden Søn, og læse lidt for ham, da Barnets Moder eller hans Kone var antagen til at opvarte en liden Prinds af Prinds Christian; Gud give det maatte være til Maries sande Gavn, da hun vel er en god Pige, men dog tillige temmelig flygtig, og alt for tilig bliver uden Opsigt og Bestyrelse, som Hun dog trænger højlig til. Hun var født d: 17 Apr: 1795, og døbt i Nicolaj Kirke i Kiøbenhavn d: 3 Maj næst efter; hendes Fader var Tellef Helge-

sen, Spisevært og Moderen Hedevig Benedicte Væver, som begge døde i hendes tidlige Ungdom.

D. 23 Apr: 1811 kom Porcelainshandler Pagh hertil med sin Kiæreste Jfr Marie Waaerner, som skulle være hos os for 300 Rd aarlig, en meget god Pige, men som vi dog ikkuns beholdt $\frac{1}{2}$ Aar hos os, da vi bleve meget bange for et Krampeslag hun havde imellemstunder, og det temmelig stærkt, Hun blev da ikke længere hos os end til den 4 Novbr da min Dotter Henriette tog imod hende, og Hun tog saa til Lenegaarden til Gustavus, for at være der.

Den 24 Apr: 1810 reyste Diderich ind til Kiøbenhavn igien, efterat han havde været her i 26 Uger og 5 Dage.

D: 6 Maj tog Lieutn: v. Sønnichsen herfra med sin Tiener og 2 Heste, og samme Middag fik vi Ritmester v. Holm ved de Siellandske Ryttere igien, med 3 Heste og en Tiener, dog kom den ene Hest bort igien.

Søndagen d: 19 Maj reyste Erich hen til Pastor Næblerød i Sorøe for at nyde Kost og Kammer og Underviisning der i Religion, Geographie, Historie, Skrivning, Regning, Tydsk og Latin, hans tvende Søstre Rikke og Christiane fulgte ham derhen, der skal gives for ham i et Aar

1½ Tde Rug à 8 R er	16 Rd*
6 Tdr Byg à 6 Rd er	36 -
1 Tde Erter	10 -
1½ 1 ^{te} Ost à 8 Rd	12 -
4 1 ^{te} 8 ^{te} Flesk à 3 Mk. 8 Sk. 1 ^{te}	42 -
altsaa det Øvrige i Penge	118 -

Er 230 Rd

D: 4 Jun: 1811 kom min Svigersøn med sin Kone Nore hertil i sin egen Vogn, fra Karenslyst i Lolland, da vi ellers Dagen tilforn havde sendt en Vogn op til Slagelse for at hente dem; min Svigermoder med Thrine havde vi hented forud den 31 Maj.

D: 8 Jun: vare min Kone, min Svigermoder, Lyngbye og hans Kone, Rikke, Jfr Waaerner, Henriette og nogle fra Løve i Skoven

* skal være 12 Rd.

ved Slagelse. — samme Middag reyste Erich til Sorøe igien efterat han havde været her i 4 Dage.

Søndag Formiddag tog Lyngbye med Kone, min Svigermoder og Thrine herfra igien, efterat de havde været her i 11 Dage.

D: 3 Jun: Torsdag tog Ritmester Holm ved den 3de Escadron Siellandske Rytterie herfra til Kiøbenhavn, da han havde været her i 45 Dage.

D: 1 Jul: holdt Gustavus Auction i Løve Kroe, som han havde solgt til Professor Begtrup, der satte en Kroemand ved Navn Carstensen derind, Gustavus fik 16000 Rd for den, og altsaa profiterede 3500 Rd paa den.

D: 6 Jul: kom Lieutnant Hansen ved Livregiment Dragoner her i Indqvartering Løverdag Morgen Kl. 6, men han tog Mandag Morgen med sin Tiener i Indqvartering til Bøstrup.

8 Jul: om Morgenen tog Henriette med sin Mand bort til Lenegaarden omtrent 3½ Miil herfra for at boe der.

20 Jul: om Aftenen Kl. 8 kom min Svoger Kammerraad Hans Top, Postmester i Helsingøer hertil med sin Søn Robert i sin egen Vogn, og reyste bort igien d: 24 s: M.

7 Septbr: gjorde Henriette Barsel paa Lenegaarden, og fik en Søn, som blev kaldet Friderich Christian Sophus.

18 Septbr: reyste min Kone og jeg tillige med Erich til Lenegaarden, men toge først til Slagelse, og toge min Svigermoder med, Gustavus fulgte ogsaa med tilbage, da han tillige med Erich vare komne hertil om Aftenen før, vi kom til Lenegaarden Kl. 8 om Aftenen, vi toge da til Herlufsholm (Gustavus undtagen) Kl. 11 Dagen derefter d: 19de til min Svoger Oeconomus Top, kom dertil Kl. 1½, vare der til Kl. 5, toge saa til Lenegaarden igien, og forbleve om Natten, reyste saa til Sorøe den 20 Sept:, (da vi havde spiiet til Middag Kl. 12), og var jeg da et Øjeblik inde hos Hr Neblerød, toge saa til Slagelse, hvor vi ankom Kl. 5, og kom hiem Kl. 8.

24 Sept: kom min Svigermoder herud for at blive hos os i sin Svagthed og Thrine kom da hiem med.

21 Oct: Mine 2de Vogne været i Slagelse, for at hente endeel af min Svigermoders Gods herud.

29 Oct: holdt min Svigermoder Auction over endeel af sit Gods, som beløb sig over 1200 Rd.

4 Nov: Jfr Waaerner reyst herfra til Leenegaarden, til Henriette, for nu at opholde sig der, Rikke fulgte med derhen; kom hjem igien d: 5te omtrent Kl. 3 om Eftermiddagen.

D: 8 Nov: Fredagen havde Henriette sit Barn i Kirke i Næsbye Kirke, da dets Daab blev confirmeret af Provst Bryndum.

17 Nov: Diderich reyst ind til Kiøbenhavn med Andreas Henningsen, da han havde været her i 7 Uger og 5 Dage, og een Uge paa Leenegaarden.

13de Nov: gjorde Nore Barsel Kl. 1 om Eftermiddagen, paa Karenslyst ved Naschou, og fik en Søn, der i Daaben blev kaldet Johan Peter Christian.

1812 in Jun: vilde Assessor Tøttrup sælge sin Gaard Karenslyst kaldet til min Svigersøn Lyngbye, der var hans Forpagter for 118000 Rdlr (de andre 18000 som Assessoren skulle give i Afstaaelse ikke iberegnet), med Pengenes Udbetaling var han meget billig; de 50000 Rd maatte staae i 30 Aar uopsagte, af de øvrige 50000 Rd skulde kuns opsiges 10000 ad Gangen, kun de 18000 skulle udbetales første Termin; (men da maatte Lyngbye staae for mere end den dobbelte Afgift, og desforuden betale alle muelige Skatter og Paalæg, og vedligeholde Gaarden, men dette ville han da ikke indgaae). Nu modtager Assessoren Gaarden selv til 1 Maj 1813, og antager Lyngbye som sine Tings Bestyrer, da de ikke agte ret meget at opholde sig paa Gaarden; Lyngbye faaer da sine 18000 Rd og til Underhold det fornødne Korn og Ildebrændsel, 2 Køer, 3 Heste, 5 Faar og 2 Sviin i frie Græs og Foder, frie Værelser i Hellenæs, hvor Assessoren selv har boet med en rar lille Hauge, og, hvis Assessoren skulde sælge, forbeholdes Lyngbye dog den Bolig med alt det Øvrige 1 Aar fra den nye Kiøber har tiltraadt det, og ingen Opsigelse fra nogen af Siderne kan finde Sted paa ringere end 1 Aar. Assessoren maa da naturligvis holde Folk paa Karenslyst til at forrette hans Arbeide og en Huusholderske for at besørge Huset.

Under 1 Sept 1812 skrev min Dotter Nore Lyngbye, at Assessor Tøttrup ønskede at flytte fra Khvn til Hellenæs, hvorfor han bad dem at flytte snarest mueligt. Alle Indtægter og Ud-

giver skulle da fra Aug: Maanedes Begyndelse gaae for hans Regning. Lyngbyes Bestyrelse af Gaarden skulle ansees at have taget sin Begyndelse fra 1 Maj 1812, og i Afstaaelse af dette Aars Afgrøde vilde han give 5000 Rd, men for den Afstaaelse vilde Lyngbye ingenlunde forlade det, da Kornet overalt i Aar er fortrinligt og Hollænderiet giver betydelig daglig Indtægt. Bestemmelsen blev altsaa, at Tøttrup giver 10000 Rd, foruden de 18000, og de faae da ogsaa et Par Heste, nogle Stkr Køer 5 Sviin og en nye Arbeidsvogn med nogle flere Ting, som de have over den Besætning, som de skulle svare til, og naar der er indhøstet paa Gaarden, flytte de til Hellenæs. Saaledes ere de nu ved Assessoren bleven velhavende Folk. Men, heder det, skal han kun ikke selv engang ved sin uendelige Lyst til Forandringer, blive en Staadder.

For Lære-Aaret 1812 for Erich skal hos Hr Næblerød i Sorøe for hans Information Kost etc. dog Vask undtagen, betales

1½ Tde Rug
6 Tdr Byg
1 Tde Erter
5 l^u røget Flesk og 200 Rd i Penge.

D: 19 Aug: 1812 blev sendt til Hr Næblerød 50 Rd i Penge, og atter d: 19 Nov: 50 Rd samt

2 Tdr Byg
1½ Tde Rug
og 15 l^u Flesk
og til Tegnemesteren 6 Rd.

Da imidlertid Hr Næblerød 11 Dec: 1812 blev kaldet til Præst til Rind og Herning i Ribe Stift, kunde Erich ikke længer blive hos ham, men kom hjem i Julen, og blev da sendt til Hr Næblerød hans Tilgodehavende d: 16 Dec: nemlig: 3 Skpr Rug, 1½ Tde Byg, 4½ Skpr Erter, 2 l^u Flesk, samt i Penge 16 Rd 4 Mk, og til Tegnemesteren 8 Rd, hvorved da den Accordt var ude, og afgjort.

Aar 1813, in Januar: fik min tredie Dotter Dideriche Christiane atter Tilbud om at tage til Friderichsdal til Etatsraad Dons som

Gouvernante, da de ikke vare fornøjede med den Jomfrue, som de havde, Fruen i sær ønskede det meget, og lod ved Nore indstændig bede om at tage mod Tilbudet, vi, hendes Forældre, samtykkede Da deri, Da vi ansaae det som en Styrelse af Forsynet til Rikkes Vel, som Gud give Lykke til, Rikke skrev da tilbage, at Hun vilde komme, Dog havde vi ikke tilstaaet det førend til Paaske, imidlertid var Frue Dons kommen i Barselseng d: 16 Dec., og da Hun glædede sig over, at Rikke ville komme, ønskede Hun dog, at Hun ville komme strax; formodentlig forestillede Hun sig sin Død, som vi og fik Brev om fra Nore, at Fruen ved Døden var afgaaet d: 21 Jan: d: A: Etatsraaden var inderlig bedrøvet over, da Hun var en meget god og rar Kone, Han lod derfor ved Nore bede Rikke om, at Hun ville haste med sin Reyse, paa det de Børn, Hun skulle have under Information, ikke skulle ske meget derved, vi maatte da haste med Hendes Bortreyse, og Hun tog da bort herfra Løverdagen d: 13 Febr om Morgen Kl. 7, og tog da først hen til Lenegaarden for at bede sin Søster Farvel og ville til Herlufsholm om Aftenen til sin Oncle, for derfra om Søndag Morgen at tage til Wordingborg, som var omtrent 4 Miil.

*Anmærkninger af mine Breve
i Naadsens Aaret i Giersløv
1797 & 1798*

Kiøbenhavn d: 10 Aug: 1797.

Jeg har været halvanden Dag i Residentsen, var reyst fra Slagelse d: 8 Aug. om Morgenen Kl. 3, og var i Ringsted Kl. 8, med Hr Erichsens lille nette Vogn, Raadm: Christensens Vogn mødte mig der, og Kl. 11 var jeg i Roeskilde, kørte altsaa 8 Miil i 6 Timer, fra Roëskilde tog jeg Vognmands Vogn, og var i Khvn Kl. 4^{1/2}, og logerte i 3 Hiorter paa Vestergade.

Søndagen forhen d: 6 Aug: var jeg i Giersløv med min Svoger Raadmanden, for at besee Lejligheden, da Præste-Enken Mad^{mc} Phister tog meget artig imod mig. Jorderne har min Formand forbedret aarlig paa omtrent 2 à 300 Rdl^r, men Haugen som skal have været meget smuk, var forværret og begravet med Nelder og Ukrud; Værelserne og Gaarden i sig selv er i Grunden god, dog smaa Ruder i Blye, næsten overalt, undtagen eet Fag i Studerekammeret, eet i Børnenes Kammer, og eet Fag i Pigernes Kammer, alt ud til Haugen, Værelserne ud til Gaarden alle med Vinduer i Blye, smaa og forbrændte, eet Fag i Giæstekammeret, og eet Fag blindt; 2 Fag Vinduer i Storstuen til Gaarden, og 2 Fag til Haugen, samt 3 Fag blinde paa hver Side, (og Haugedør med Glasdøre i Midten ud til Haugen), i Forstuen eet Fag Vinduer, og eet Fag Dør, en lille Dagligstue med 2 Fag Vinduer, Kiøkkenet med 2 Fag Vinduer, og et blindt ditto, med Skorsteen; derpaa et Fag Forstue med Dør ud til Gaarden, foruden Dørren til Kiøkkenet og til Bryggerset, som er fire Fag de to Fag til den store Borgerstue iberegne, ud til Haugen er Bryggerset med Bagerovn fire Fag, vort Sengkammer ud til Haugen 2 Fag, og det andet Giæstekammer ud til Haugen, ligeledes 2 Fag, samt Spisekammeret 2 Fag; i Dagligstuen, i den lille Dagligstue og ind i Børnenes Kammer ere 2 Bilægger Ovne, og ligeledes ere i Studere-

kammeret og i Pigernes Kammer en gandske liden, ellers ingen flere Kakkellovne undtagen en gammel Køllekakkelovn; Ovnene ellers kuns maadelige.

Slagelse d: 5 Aug:
skulle have været først

Jeg var kuns 3 Timer paa Vandet, d: 4 Aug: og kom til Corsøer Klokken lidt over 12, (da jeg d: 3 Aug: reyste fra Odense, laae jeg om Natten i Frørup Præstegaard hos Hr Høyberg) kom til Slagelse lidt over Kl. 3;

Slagelse d: 12 Aug:

I Khvn fik jeg hos Biskoppen min Collatz, som kostede 8 Rd. og Provst Hammond skal have 10 Rd for Indsættelsen. — Hr Phister var engang budet for Avlingen og Tienden 700 Rd i Forpagtning, og endda kunde forbeholdt sig saa meget som til 2 Heste og 4 Køer, men ville ikke bortforpagte det ringere end 900 Rd, saa Kaldet maa ikke være saa ringe. — I Henseende til Hospitalssagen i Slagelse kommer min Svigermoder til at betale omtrent 425 Rdl^r, Skolesagerne er der intet gjort ved, men det bliver nok et Tab af omtrent 500 Rdl^r eller der henimod.

Giersløv d. 18 Aug:

Løvedag Eftermiddag d: 13 Aug:* kom jeg til Giersløv, Kl. 4. Mad^{me} Phister er en meget artig, høflig og tjenstagtig Kone, Studerekammeret er mit Værelse, hvor jeg fik mit Chatol og Kuffert ind, og hvor jeg ogsaa ligger. — Jfr Undahl, Mad^{me} Phisters Søster har den lille Dagligstue, er sygelig og elendig af Vattersoet, Jfr Jørgensen, Controleur Jørgensens Dotter i Odense, er Huusholderske.

D. 9de Søndag efter Trin: 13 Aug: blev jeg indsat fra Prædikestolen af Provst Hammond i Bachendrop, og Mad^{me} Phister gjorde da et stort Gæstebud, hvor vi havde 7 à 8 Rætter Mad, hvor da vare tilstæde, Provsten allene, da Provstinden ikke vilde tage fra den syge Dotter, Hr Lange i Stillinge med Kone, Hr Arff i Finderup med Kone og Søsterdatter Jfr Vitter, Hr Hertel i Ørsløv med Kone, en lille veltalende Madame, som kørte rask

* skal være 12 Aug:

for sin Mand i en lille Enspænder Vogn, Mad^{me} Phister, hendes Søn, og en Arngrimsen, som begge gaae i Slagelse Skole, Jfr Jørgensen og jeg, i alt 14; — Mad^{me} Phister har solgt Kornet paa Marken, og faaet 5 à 600 Rd derfor, Tienden er i Aar accorderet ogsaa for min Deel, og af 9½ Tde Hartkorn give nogle 4 Tdr Byg, af 8 Tdr 1 Skpe gives 3 Tdr 2 Skpr Byg, af 6 Tdr 4 Skpr give andre 2 Tdr 5 Skpr Byg, i den eene Bye; i Knudstrup give de 7 Mænd hver 4 Tdr Byg og 1½ Tde Havne for Korntienden, samt 1½ Tde Havre for smaa Rædselen hver tillige med Æg og Høns; Tolderlund paa store Løvegaard betaler for sin Korntiende af 59½ Tde Hartkorn, 60 Rd, og for Qvægtienden 40 gode Læs Tørv, samt 4 Rd for en nedlagt Gaard.

G: d. 29 Aug:

I Vænget ved Præstegaarden paa 10 Skpr Land, var 12 Traver Byg paa i Aar, som nok kan regnes for 12 Tdr Byg, en Huusmand kiøbte Sæden derpaa, og gav 10 Rd 4 Mk. derfor.

G: d. 12 Sept:

I Dag blev accorderet med Mad^{me} Phister om den halve Rug-sæd, og Giødningen, og har accorderet hende ud, Hun vilde have 68 Rd, men da Raadmanden sagde, at han skulde have 4 Rd for sin Reyse herud, blev den accorderet for 64 Rd. — Giort Aftale med Raadmanden om at saae 2 Tdr Vintersæd, nemlig 10 Skpr Hvede i Toften ved Peer Christensens, da Toften er herlig til Hvede, og 4 à 6 Skpr Rug. — Lindetræerne afkappede paa den eene Side mod Huuset, i Dag, som har givet meget Lysning ind til Værelserne, som ere ud til Haugen.

NB nogle glemte Breve findes bag efter anførte.

G: d. 10 Nov: 1797.

D: 6 Nov: Mandag pløjede Bønderne baade til Hvede og Rug, Tirsdag d: 31 Oct: og Onsdag 1 Nov: holdt Mad^{me} Phister Auction paa adskilligt, da Præsten Hr Lange Tirsdag Nat maatte ligge hos mig, Provsten og Hr Lassen i Giæstekammeret, og Hr Hertel i Dagligstuen paa en Feltseng. Paa denne Auction kiøbte jeg adskilligt, i alt for 134 Rd 3 Mk 3½ Sk.

G: d. 27 Jan: 1798.

Cousin Top kommer igien ned fra Norge, hvor han en kort Tid havde en Condition. —

For 14 Dage siden havde Tyve skaaret en Rude ud i hans Storstue, og stiaalet for omtrent 50 Rd Sølvtoj, der stod i et Skab, som Nøglen bestandig sad udi, ved Vinduet.

G. d. 6 Febr:

Tegnemester Hersleb antages vel i Odense til at lære Henriette og Diderich Top samt Nore at tegne, siden Gerlach ikke vil. Det er vel Blomstertegning.

Min Broderkone har endelig faaet 50 Rd Pension af Postkassen.

G. d. 16 Febr:

Jeg har kiøbt 2 Køer af Mad^{me} Phister, begge for 28 Rd; — Mad^{me} Arff i Finderup blev rørt i den eene Side d. 13 Febr: — Hr Lange i Stillinge har udparcelleret 100 Tdr Land af sin Præstegaards Jord, og bygger Huuse derpaa.

Der har været en artig Passage i Slagelse, der er en vis Frue Chemnitz i Præstens Hr L... Huus, som er skildt fra sin Mand, der er Capitne, fordi hun skal have gaaet Extra, og han, som naturligt ikke ville bede Fadder til det Barn, som derved blev frembragt, og som de nu ligge i Proces om; der var da et Bal hos Kik... hvoriblant andre Fruer ogsaa Jfr Lund var; om Morgen, da Ballet havde Ende, vilde nogle af Bal-Mandfolkene have dem en Punsch, og Fruen og Jomfruen blev da, og sang for dem, da Mandfolkene vare bleven lidt varme i Hovedet, fik een af dem Lyst til at kysse Fruen, den Spøg vilde Hun da ikke have, hvorpaa Fyren skal have svaret, at hun kunde lige saa vel vise Føjelighed mod ham, som imod andre; en vis Jørgensen, Fruens Yndling, tog sig da af hendes Sag, blev grov, og der havde nær blevet et stort Slagsmaal af tilsidst.

G: d: 27 Febr:

Mad^{me} Høstmarch er reyst fra sin Mand, og taget til Slesvig til sin Morbroder. — Af Kaarsgaard paa Nøragergaard har jeg

kiøbt 10 Træer, baade smaa og store for 20 Rd, der skal være 40 Læs, som man holder for got Kiøb. — Mad^{me} Phisters Søn i Slagelse har faaet 4 Favne Brænde til Vinterhold, han har kuns eet Værelse, gaaer i Skolen, spiser til Zeyses om Middagen, lidt hiemme, men — Hr Hertel i Ørsløv fik af en Brudgom 6 Rd for en Brudevielse, men det var han ikke fornøjet med, Bruden var en Jfr Steinfeldt paa Krogerup; men Mad^{me} Hertel var meere snue, eller gierrig her, hun aftalte det formodentlig med Manden i Forvejen, at naar Brudefolkene om Søndagen gik i Kirke, og endeel af Bryllupsgiæsterne fulgte med, som vare blevne der, skulde hun, (da der vare 2 Børn at døbe), formaae baade Bruden, Mad^{me} Klein og fleere Fruentimmer til at ofre, da deres Mænd saa maatte ofre med, Mad^{me} Klein ville ikke først lade sig overtale, da hun sagde, at hun ingen Penge havde hos sig, men Mad^{me} H. sagde, at det var en Skam, om hun ikke ofrede etc: de stak da Hovederne sammen, og een ofrede nogle Skillinger, andre Rigsdalersædler, saa den gode Præst roeste af, at han havde ved dette dejlige Offer paa 2 Mk nær havde faaet det samme, som Brudgommen havde givet ham, men de undte dog Degnen bedre, som Mad^{me} H: intet undte, da han fik 8 Rd i Offer; hvilken nedrig Handling af Præstens! intet Under, at saadanne stadfæste Ordsproget: Præstesækken bliver aldrig fuld. I Brudevielsen roeste Præsten Bruden, for en flink, dydig omhyggelig etc.; saa Bruden undsaae sig derved, dog, lagde han til, under Huusfruens (Jfr Foghs) gode Bestyrelse, som han vendte sig til, og gjorde en Compliment, som hun og var misfornøjet med, siden spurgte han Bruden, hvad hun syntes om Brudevielsen, og roeste sig selv, at han havde gjort den saa god, som han ellers ikke gjorde.

G: d. 9 Mart.

Hr L... leverte mig en Regning, hvorefter jeg for min Deel skulde tilkomme at betale 276 Rd 2 Mk 5 Sk, dog var han saa god at proponere, at naar jeg betalte 250 Rd, saa meente han, at jeg kunde være vel holden dermed; i Følge heraf skulde jeg da betale gamle Grøfter og Vandgrøfter med, som beløb sig til 90 Rd, og Udskiftningen regner han først fuldført til 1794, saa jeg

dog kuns skulde qvittes for 3 Aar, og jeg betale for 17 Aar, i det sidste Aar var der net op gravet nye Grøft for 7 Mk 10 Sk, og det skulde ansees for saa vigtig et Arbeide, at Udskiftningen skulde udstrækkes dertil, jeg skal og betale Kløverfrøet i sær gandske for det sidste Aar, da der allene er saadet 8 1te, som har kostet 21 Rd 2 Mk; Raadmanden studsede ved den Regning, og jeg har nu i disse Dage arbejdet paa at udregne, hvad de nye Grøfter have kostet, der egentlig kuns kan siges at være fuldførte i 5 Aar, og have i den Tid kostet 111 Rd 2 Mk 6 Sk — skal afgjøres om 14 Dage.

— D. 6 Mart: var jeg med Raadmanden hos Secretair Bager, hvor hans unge Kone, en Dotter af Kammerraad Giersing, spillede paa Claveer, og sang tillige.

— D. 9 Mart: lod jeg Træerne beskiære, og Gartneren kom for at forbedre Haugen noget, da jeg og maatte give, for at grave, til en Huusmand, 20 Sk om Dagen.

Ved en Trolovelse her fik jeg 2 store Kringler à 4 Sk Stk og 2 Fingertykke Stykker Ost med hiem, og Fæstemøen var nok saa bange for, at jeg ikke skulde tage det med, efter her værende Skik og Brug. — Naar Mad^{me} Phister havde baaret et Barn her, eller været med en Kirkegangs Kone, sendte Barselkonen hende strax, naar hun var taget bort, sit Hvedebrød, og en Pæl Brændeviin i en Flaske.

Giersløv d. 22 Mart:

Raadmanden paa Høstmarchs Auction kjøbt et Seeletøj saa got som nyt, for 17 Rd 5 Mk 8 Sk.

Giersløv d. 23 Apr 1804.

Under 31te Mart: bleve følgende Poster, angaaende Giersløv Præstegaards Jorders Udskiftnings Bekostninger med videre afgjorte imellem Undertegnede, og bestemte saaledes:

1. Successor Dan betaler Mad^{me} Phister i Gotgiørelse for Udskiftnings og Hegns Omkostninger samt Kløversæden og øvrige Landvæsens Forbedringer til Datum i alt den Summa 188 Rd siger hundrede og otte og fiirsindstve Rigsdaler, som udbetales

til førstkommende 11 Junii Termin, med den Betingelse, at Successor da maa tage Hegnet i den Tilstand, som det nu er, uden videre Bekostninger for Mad^{me} Phister, hvorimod hun da og renuncerer paa al Ret i Præstegaardens Marker i alle Henseender.

2. Artilleriehesten modtager Successor d. 1 Maj førstkommende, eller ved Bortflyttelsen i Maj Maaned, og betaler for samme 20 Rd. Hr Dan hæver den for afvigte Aar forfaldne Gotgiørelse for Artilleriehesten paa Amtstuen med 12 Rd, naar disse Summer, som Mad^{me} P. ellers i Følge Forordningen tilkom at udbetale, nemlig sex og tredive Rigsdaler, saa tilkommer Successor allene hos Mad^{me} Ph. fire Rigsdaler; det foruden Høe og Havre til denne Hestes Foder fra 1 Maj indtil den afgaaer til Mønstringen, afleverer Mad^{me} Ph. uden videre Gotgiørelse, og bestemmes Havren til een Tønde i det høieste.

3. Saavel Mad^{me} Phister som Successor Dan ere eenige i, at Pensionen for Enken bestemmes til halvtredsindstyve Rigsd: aarlig.

4. Præstegaarden afleverer og fratræder Mad^{me} Ph. d. 7 Maj dette Aar i den Tilstand Rescriptet af 15 Jun: 1792 tilholder, og fra den Tid forsyner Successor sig selv med Kost og Logis, imod derfor at nyde af Mad^{me} Ph. i Gotgiørelse sexten Rigsdaler for den øvrige Tid af Naadsens Aaret.

5. Naar Præstegaarden saaledes er afleveret som i 4de Post er bestemt, da betaler Successor Dan for samme til forestaaende 11 Junii Termin den ved Anordningen bestemte fulde Summa fem hundrede Rigsdaler.

6. Over Udskiftnings og Hegns Omkostningerne forfattes Beregning, som Enken Mad^{me} Ph. indsender til Vedkommendes Approbation efter Anordningen; men hvad enten Beregningen approberes til mindre eller større Summa, end som ved denne Forëening imellem Parterne er fastsat, saa betaler Successor dog ikke meer eller mindre, end det som her for denne Post er benævnt.

7. Hegnet som Haugen modtager Successor i den Tilstand det nu er, eller ved Præstegaardens Fratrædelse forefindes, hvorimod Mad^{me} Ph: ingen Gotgiørelse forlanger for Omkostningerne ved Gaardens Forsikring i Brandkassen.

8. I Øvrigt er det aftalt, at Mad^{me} Ph. laaner Successor Dan til førstkommende 11 Jun: 4 à 500 Rd imod lovlig Rente og hans simple Obligation. samt Provstinde Tops paategnede Caution.

Saaledes er dette i Mindelighed afhandlet, og herved under vore Hænder stadfæstes.

Giersløw Præstegaard d. 31 Mart. 1798.

E. K. Sal. Phisters.

L. C. Dan.

som Lavværge I. Lange

Giersløv d. 12 og 13 Apr.

D. 12 Apr. har jeg faaet lukket Gierdet imellem mig og min Naboe Peer Christensen har kostet for min Deel omtrent 3 Rd, da jeg tog Riis og Stavre dertil i min Hauge af Pile og Hyld; Degnekonen Mad^{me} Alsing død d. 12 Apr. — kiøbt 2 Køer af Alsing for 13 Rd Stykket — Min Eftermand Hr Borch gjør mig mange Vanskeligheder i Henseende til Præstegaardens Betaling, og vil slet intet give for den, da jeg har betalt den med 125 Rd.

G: d. 17 Apr:

Kiøbt et Par Heste paa Høstmarchs Auction, som kostede 54 Rd og Beslaget 1 Rd.

G. d. 28 Apr:

Kiøbt d: 23 Apr: paa Mad^{me} Phisters anden Auction Salarium iberegnet som gaaer paa Kiøberens Bekostning, for 74 Rd 2 Mk.

Degnen har friet til Jfr Hertel, Præstens Søster i Ørslev, men fik Kurven, friede derpaa til sin forrige Kiæreste Jfr. Vitter, men fik naturligviis Afskeed, da hun ved en besynderlig Hændelse havde faaet fat paa et Brev, som han havde skrevet til en Jfr Diner i Khvn, som han skrev til og slog op med, da han havde friet til Jfr Wegner, hans nu afdøde Kone. Skal nu til 1 Maj have en Jomfrue i Huuset fra Antvorskov, som da vel bliver hans Kone.

G: d. 1 Maj 1804:

Nu hvidtes og kalkes her af alle Kræfter, da Mad^{me} Phister reyser herfra Tirsdagen d: 8 Maj, og Mandagen herpaa skal det

afgiøres i Henseende til Præstegaardens Overlevering da Jfr Jørgensen er fæstet her, fører Hun da imidlertid Huusholdningen.

Ud ad Marken plantede jeg 26 Kirsebærtræer, som har staaet i Haugen, men de faae nok ingen Fremvæxt, da de ikke kunne staae i Roe, i Gangen langs med Parken har jeg og sat nogle, og begge Steder som i en Allee, men bliver nok til ingen Nytte.

G: d: 8 Maj.

Kl 11½ reyste Mad^{me} Phister herfra med sin syge Søster, i Tolderlunds Diale; jeg har da nu selv begyndt Huusholdningen.

G: d: 18 Maj.

Hr L.... var gandske urimelig i Henseende til Præstegaardens Overlevering, da jeg forlangede 60 Rd Gotgiørelse for Manglerne, (det var Kristi Himmelfarts Dag, da jeg maatte reyse til Slagelse, efterat jeg havde forrettet Tienesten i Ørsløv og Solberg Kirker, hvor Hr Hertel var blevet forflyttet fra) han meente, at der ikke burde gives en Skilling, jeg viiste ham da nogle betydelige Mangler (det var Mandagen d: 14 Maj Da Raadmanden kom først, og Hr L.... siden), men han syntes, at man endog skulde lade sig nøje med en Bondehytte, og havde Indvendinger allevegne; sagde jeg, at der vare Bræder forraadnede og fordærvede, ja, der kunde Mad^{me} Ph - - lade legge Muursteen, sagde jeg, at Laasen duede ikke, ja, der behøvedes intet andet end en Klinke, saa var det færdigt; sagde jeg, at der manglede Ruder og Vinduer paa Loftet — der skulde sættes Luger, men da der her har været Vinduer, syntes mig, at der burde være Vinduer igien; Provsten, som havde været hos Degnen for at aabne, sagde da, ved sin Komme til mig, at Hr L.... var urimelig, og paastaaende; imidlertid bød Hr L... mig 25 Rd, han fik da hemmelig Provsten paa sin Side, som da forsvarede sin sidst tagne Syns Forretning, og paastod da ogsaa, at jeg skulde lade mig nøje med de 25 Rd, og hvis jeg endelig vilde da have Syn, som de ikke kunde nægte, sagde Provsten, at han vilde være mig imod, og jeg fik da maaskee mindre. Rescriptet

er vist nok ogsaa meget dubieus i denne Sag, og Haarkløvere kan faae nok at indvende derimod, og naar Præstegaarden, eller hvad der mangler kuns kan NB staae eet Aar, saa er det nok, om den saa faldt ned, saa skulle dog Formanden slippe. Hr L.... paastod, at Biskoppen engang skulde have sagt, at Præsterne maatte i vore Tider ikke boe i Palaier, det var nok, at de kunde boe i Bondehytter, om det er sandt, lader jeg staae ved sit Værd, Hr L.... er nok en god Enke-Patron, men Gud hielpe Successor, hvor han faaer Haanden i med. — jeg paastod de 40 Rd, men Hr L.... ville intet afgjøre, førend han fik talt med Mad^{me} Phister, hvad skulde jeg gjøre. Hr L.... indprækede hende saadanne Capricer, og formodentlig hendes Søn ogsaa, da jeg ikke var nærværende derved, saa at Mad^{me} Ph: ikke turde vige et Fingersbred fra de 25 Rd (da Hun dog ellers er en meget god Kone, saa jeg da endelig maatte lade mig nøje dermed, og Enke-Enke Navnet det skulde da bevæge mig. Hr L... var i Slagelse, da jeg kom dertil, men han skulle til Corsøer, og vilde ikke oppebie min Ankomst, men tog strax bort og biede ikke 5 Minuter, uagted han saae min Komme til Byen, og Mad^{me} Ph: skulle da selv afgjøre det med mig. — Raadmanden fortalte mig da og den glædelige Tidende, at jeg nu kunde have sluppet 80 Rd mindre i Henseende til Udskiftningen, hvis den Forordning havde været udkommet, som just nu i disse Dage er udgaaet, hvorefter det indvendige Hegn herefter ikke skal betales, som jeg nu maa betale, saa at man skal snydes paa alle Kanter.

Provst Hammonds syge Dotter er nu fuldkommen kommet sig af sin Svaghed, men Mad^{me} Muusman er bleven Enke.

I Dag har jeg faaet afløjet, saaet og harvet; der er i Aar saaet 5 Skpr Rug 10 Skpr Hvede, 3 Tdr 3 Skpr Havre, 3 Tdr Byg, 2 Skpr Erter, dog næsten $\frac{1}{2}$ Skpr i Haugen, altsaa i alt saaet 8 Tdr 4 Skpr.

G: d: 25 Maj 1804.

Jeg skrev da sidste Gang til Odense, og lod min Kone vide, at jeg reyste over til hende Fredagen efter Pindsehellige Dage, d: 1 Jun: for at hente hende med Børn til Giersløv.

Indholden af nogle Breve,
som ere glemte at anføres paa
sit rette Sted.

G: d. 18 og 19 Sept 1797.

Diderich Top, som reyste til Slagelse med Captⁿe Heide kom først dertil i Tirsdags Morges, da de om Mandagen maatte være 15 Timer paa Beltet. — Anmodet min Kone om, at Hun ved sin Moder ville skaffe mig 800 Rd til Laans.

Degnen havde, kort før jeg kom hertil, Barn i Kirke, og altsaa Giæstebud med de 12 Giersløv Gaardmænd og Qvinder (Præstekonen kaldes ogsaa Præstevinden her) foruden Børn etc. og havde da til Gildet øst 12 Spande Vand i sin Bryggerkiedel, hvori da blev kogt Suppe paa 2 heele Lam og 8 Høns, 2 Skpr Meel blev kogt til Klumper, og 80 Æg forbrugte hertil; desuden 1 l^{ve} Berrefisk med videre Accidentier; thi Mad i Overflødighed maa der være, at de kan tage noget hiem med sig; men de fik da og Overflødighed af Æg, Høns og Smør til Foræring af Bønderne, og til at øde paa Gildet.

Tirsdagen d. 19 Sept: sluttede jeg Accordt med 4 af Giersløv Gaardmænd om min Avling, hvorved jeg faaer i aarlig Afgift af de 4 Marker, omtrent 80 Tdr Land, 270 Rd, foruden Langhalm og Halm, omtrent for 30 Rd, og selv beholder 23 Tdr Land, der kan regnes til 120 Rd Værdie; jeg kan holde 6 à 7 Køer; fleere bør jeg ikke holde.

G: d: 28 Oct: 1797.

D: 26 Oct: reyste jeg fra Odense hertil og kom over med Postfører Langballe med Postsmakken i fire Timer, Raadmandens Vogn hentede mig til Slagelse, og jeg kom dertil om Aftenen,

Torsdagen Kl: 11, Postfører fulgte med mig, og jeg kom her hjem til Fredag Eftermiddag Kl. 4¹/₄.

G: d: 17 Nov:

D: 7 Nov: saaede jeg 10 Skpr Hvede, og 5 Skpr Rug. — Gartneren har været i Haugen i 6 Dage, og lagt endeel Træer paa Skraae ned i Jorden, som han først vil sette til Foraaret. — Kiøbt en Plov i Landsgrav for 12 Rd.

*Adskillige Data,
min Familie angaaende,
saavel som adskilligt Historisk
mig selv angaaende*

Det første Brev, som jeg fik fra min nu værende Svigerfader Provst Top i Slagelse, da jeg havde friet til hans Dotter, var af 15 Jul: 1784, hvori han forsikrede mig, i min tilkommende Kone at faae en uskyldig, dydig og god Pige, der i Tiden ville blive en ligesaa from og elskværdig Ægtefælle, som from og god Huusmoder, og jeg har ogsaa erfaret Sandheden deraf, da jeg hverken kan eller vil ønske mig bedre Kone.

1784 d: 17 Aug: blev mig sendt 60 Rd fra min Svigerfader til 12 Stkr Stole à 3 Rd, og en Sopha 16 Rd, samt et Sengested.

— — — — d: 25 Sept: blev mig sendt 2 Stkr Bengalsk sribet Tøy, ethvert Stykke 23 Al. til Stole- og Senge-Omhæng, og 6 Fag Netteldugs Gardiner med Lidser og Qvaster.

— — — — d: 11 Oct: fik jeg Brev, at min Bryllupsdag var bestemt til d: 22 ej: som og blev fuldført i mange gode Venners og Familiens Nærværelse.

1785 d: 8 Jan: fik jeg Efterretning om min Svigermoders vedvarende Tungsindighed, der havde begyndt strax efter mit Bryllup, da hun havde fulgt over med min Kone og mig, og min Broder ogsaa var fulgt over med.

Omtrent ved samme Tid havde min Svigerfader havt i Sinde, at begge Sal. Etatsraad Tops Døttre (Broderbørn af min Svigerfader) skulle have taget over, og været til Huuse hos mig, for min Svigermoders vedvarende Svagheds Skyld, men de havde ingen Lyst dertil.

Provst Bejer, som havde min Svigermoders Søster til Ægte i 6 Maaneder, fik dog i Arv efter min Svigermoders Moder Præstenken Mad^{me} Henrichsen, som boede og døde i Nestved sidst i Aaret 1784, — 2500 Rd.

— — — — d: 14 Febr: blev Cousine Frøken Anne Sophie Top forlovet med Prof. Nissen i Sorøe, altsaa saae vi da nok, hvad Aarsagen var, hvorfor hun ikke ville over til os, da hendes Søster ogsaa efter Brylluppet fulgte med hende til Sorøe.

— — — — d: 15 Febr: fik jeg nok en Koe fra min Svigerfader, foruden den vi fik over med, da vi reyste til Odense efter vort Bryllup.

1785 d: 22 Febr: i den strengeste Kulde reyste min Kone over til Slagelse, tildeels for sin Moders vedvarende Svaghed, men tildeels og fordi hendes Søster Henriette snart skulde have Bryllup med Doct: Smith, som ventedes ned fra Molde i Norge, hvor han var Stads Physicus.

— — — — d. 4 Apr: reyste jeg over til Slagelse, for at bivaane Doct: Smiths Bryllup med min Svigerinde Henriette og Prof: Nissens med min Cousine, som bleve fuldførte paa een Dag, nemlig d. 8 Apr: straks efter disse Bryllupper kom min Svigermoder sig lykkelig af sin Tungsindighed, da Doct: Smith næst Guds Hielp curerede hende, da han traf det rette Hielpemiddel, ved det han indsaae, at Svagheden havde sin Oprindelse fra en svækket Mave.

— — — — d. 6 Sept: kom min Broder herover tillige med Cousine Frøken Nore Top, MaSœur Thrine og Monfrère August, og strax efter min Svigerfader og Svigermoder, dog forbleve de her ikkun 3 à 4 Dage tillige med Monfrere Christian Ulrich.

Da Doct: Smith, min Svoger, var opreyst til Norge til Molde med sin Kone, havde han fra d: 26 til d: 29 Aug. været til Søes fra hende, nogle Skibsfolk fortalte, at de havde seet ham i et haardt Vejr i en aaben Baad, og endelig efter 14 Dages ustandne dødelige Sygdom paa et fremmed Sted kom han tilbage, han havde Gigtsmerter, som han havde arvet efter sin Fader, og var vist nok ikke tient med at være i den Tilstand kommet op til det kolde Clima.

1785 in Oct: havde vi begyndt et Søndags Sælskab, som, een gang afbrudt, vedvarede i fulde 11 Aar, og bestod af 4 Familier, nemlig Præsten Hr C: Seidelins, Bogtrykker Seidelins, Præstens

Broder, Præsten Hr Achens og vores Familie, dog vedblev Hr Achens ikkuns eet Aar, vi samledes hver Søndag Eftermiddag til Caffée og et Smørrebrød om Aftenen, isteden for Achens blev Prof: Seidlitz den fierte Mand.

— — — — d: 21 Oct. kom min Svigerfader herover, men forblev her ikke længere end til d: 25 ej: da han med min Svigermoder igien bortreyste.

— — — — d: 30 Oct: fik jeg Løfte af min Svigerfader om at faae 500 Rd deels til at indsætte i Enkekassen, deels for at betale nogen Giæld, dog paa de Vilkaar, at min Svigermoder skulde i paakommende Tilfælde sidde i uskiftet Boe, Rente skulde jeg ikke svare af disse Penge, saalænge min Svigerfader levede, men først efter hans Død til hans Enke, og først efter begges Død deeles Efterladenskabet imellem fælles Sødskende, som jeg ogsaa indgik, de 500 Rd fik jeg til 11 Dec: a: c: og gav min Forskrivning derfor.

1785 d: 21 Dec: døde min Svoger Doctor Smith i Molde i Norge. Hans Kone havde giort Barsel Natten imellem d: 16 og 17de Dec: hun kom 2 Maaneder for tilig. af Sorg over sin meget svage Mand, ned med en levende Dotter, som vel levede, og blev døbt Jacobine Dorothea, men døde efter 24 Timers Forløb. Min Svoger, selv meget syg, kiørte dog om Dagen i Kane hen til Hospitalet, for at see til de Syge, og tillige tage frisk Luft, men strax han kom hiem, slog Sygdommen op i Halsen, betog ham sin Samling og angrebet af hæftige Convulsioner døde han samme Aften. Min Svigerinde levede da indtil

1786 d: 2 Jan: da hun ved en sagte og salig Død endte sit Liv, de bleve alle 3 begravne d: 11 Jan: Klokkeren 3 om Eftermiddagen i Molde Kirke, som Capellanen der paa Stedet Hr Meyer havde besørget paa det Hæderligste. Hun prøvede i 3 Fierdingaar alle de Omvexlinger, som kan gives i dette Liv, at blive gift, blive Moder, og blive Enke. Dødsfaldene bleve os tilmeldte fra Slagelse d: 31 Jan: 1786, og jeg har ved et Minde erindret det i Odense Adresse Contoires Efterretninger, (det findes i den Samling af trykte og skrevne Vers etc., som jeg har samlet i et Bind in Folio).

Da disse Dødsfald vare os meget smertelige, kan jeg ikke efterlade at anføre nogle Træk og Efterretninger af de Breve, som i den Henseende ere skrevne fra Norge. I et Brev dat: 27 Dec: 1785 skriver Hr Meyer:

»Den langvarige Sygdom, som plagede i saa mange Aar tilforn Deres Svoger Hr Doctor Smith har endelig i Aar d: 21 Dec: giort en Ende paa hans pinefulde Dage. Deres Tab er stort; men ang. hans Efterladtes! jeg føler deres retmæssige Sorg, med ømmeste Hierte beklager jeg dem. De ejede i dem begge en kostbar Skat. Deres Svigersøn nød en udmærket Agt af dem, han var kiendt af. Hans Hierte og Talenter fortiente det. Han er borte, vi kalder ham ikke tilbage med vore varmeste Taare, men hans Støv fortiener den Told, Faderen, Ægtefællen og Venner yde, endskiønt Dødens Budskab kommer fra den Evige, saa have de dog billig Aarsag til dyb Sorg; vore Følelser ere ikke mindre Forsynets end Forstands. Ungdoms Venskab ved Academiet, Manddommens her i Norge har foreenet os, mit Tab er derfor smertefuldt.

De længes vel at vide den beste Dotters Skiebne, og her maa jeg tilrække Dem et Galdebæger. Hun lever vel, men i ubehagelig Tilstand. Den Sygdom, den fortilige Fødsel foraarsagede hende, er kommet til højeste Grad (nemlig Feberen) hendes Liv er tvivlsomt, og Forstanden for det meste berøvet. Gid jeg kunde have forskaanet Dem for alle disse Ubehageligheder, som det ømmeste Venskab her paalegger mig at melde. — Mit ringe Raad er, dersom Deres Dotter skulde leve, De da befriede hende fra at see sine Eyendeele bortsolgte i Norge; saadanne Historier efter en kiær Ægtefælle ere altid nye Dolksting. De afgiorde hendes Gield, som nok vil beløbe paa dette Sted til 400 Rd; et Boe, i sær et saadant vil mærkelig smelte bort under Skiftebehandling, thi neppe betales efter Værdie saa smukke Eyendeele.«

Jfr Anna Cathrine Eeg, Fogdens Dotter i Romsdalen skriver fra Giemenes under 9 Jan: 1786 følgende:

»Uagtet jeg er fremmed og fraværende, er dog min Følsomhed med Dem og kiære Familie saa stor, i Anledning af det korte,

men tillige uforglemmelige Venskab med Deres forhen dydige levende og nu salige hendøde Børn, at jeg finder mig forpligtet til, om mueligt at forhindre Deres billige Sorg over Deres Børns hastige Død, med denne trøstende Beretning, /: at omendskiønt de var saa langt fra alle sine Venner, i et fremmed Land og iblant fremmede Mennesker, har de dog i Deres Sygdom og Død, faaet den Pleye og Tilsyn, som vi Dødelige saa høylig trænger til af hinanden, jeg var selv nærværende fra først tilsidst ved dette sørgelige Optrin, og har vied mine velmeente Bønner til Gud for dem, ledsaget deres henfarende Aand ind i Evigheden, da disse 3de Salige ere hendøde i mine Arme, jeg veed hvad dette Dødsbud vil røre Dem, som kierlige og ømme Forældre af saa elskværdig en Dotter, derfor ønsker jeg at kunde tilfredsstille Dem, med den sidste Hilsen fra hende, som bestandig talede om sine kiære Forældre, saa længe der var Ord paa hendes døende Læber, og med en Rolighed, som ikke enhver Døende nyder, tilønskede Dem, naar Deres Levedage skal endes, den evige Glæde og Salighed, som hun saa inderlig længtes efter, mit velmeente Ønske skal være for Dem med øvrige Familie, at der nu i Deres Alderdom ikke meere maatte indfalde, der saaledes kan bedrøve Dem, men at Gud vil give sin Trøst i Deres Hierte ved denne Sorg, og gjøre Deres sidste Dage fornøiede og lette for Dem at leve.«

Atter skrev Capellanen Hr Meyer fra Molde under 11 Jan: 1786 følgende:

»Dersom ikke Pligt gjorde det uundgaaeligt, ønskede jeg mig frie for saa beklagelig en Post, at bedrøve. Selv nok saaret ved de beste Venners Savn, maa jeg atter bedrøve Dem. Bereed Dem at høre den elskværdigste Dotters Død. Vel var hendes Sygdom haard, dog fik hun en stille og sagte Død d: 2 Jan: 1786. Ak denne dydige endte vist sit Liv for Tiden. En hæftig Forskrækelse i hendes ubelejlige Omstændigheder, gav hende sit Bane-saar. Hendes syge Mand vovede sig i et Sælskab, han blev sygere, maatte før den Tid, Sælskabet sluttes, bringes hjem. Dette hastige Bud satte hendes Sind og Blod i et Oprør, høyst skadelig for en Barselsyg. Feber havde, før hendes Nedkomst, gjort hende senge-liggende nogle Dage tilforn, den fordoblede sig, og Hiernen tabte

sin ordentlige Brug, dog havde hun imellem heele Timer sin Forstand. Jeg var da for det meeste hos hende, gav hende den ringe Trøst, jeg formaaede, jeg saae hendes uskrømtede Guds frygt, saae, at saa meget hendes syge Tilstand smertede mig, saa meget opbyggede mig hendes høye Siæl, hendes store Hengivenhed i Guds Villie. Hun paalagde mig at hiemme sine Pigebreve Ilden, at tilskrive sine ømmeste Forældre. Ach! værdige Fader til saa ypperlig Dotter, det skeer med Smerte, Taare følge min Pen. Gud den rette Trøstens Fader læge baade Deres og øvrige Venners Saar. De har tabt en Perle af Deres Huus. Dog dette kan jeg hellig forsikre D. H., at al menneskelig Hielp, muelig paa dette Sted, er anvendt. Min Søster og i sær den yngste nød hendes fortreffelige Venskab. De gjorde alt til hendes Beste, og dersom fleere paa dette Sted vare Dem bekiendte, kunde jeg opregne 4 à 5 Huuse, som med største Virksomhed antog sig det syge og sørgelige Huus. I den Post kan derfor de ømmeste Forældres Hierte være beroliget. Huusets Bestyrelse og Begravelsen har jeg paataget mig. jeg tager vel ikke feyl, at De ønske den hæderlig. Disse ædle Venner følges ad til deres Hvilested. Paa een Dag, ach! bittre Syn! Fader, Moder og deres første Kierligheds Pant at jordes; Et Gravsted i Kirken har jeg foranstaltet. Kl. 3 om Eftermiddagen føres de med det anstændigste Følge, jeg vil forlade denne sørgelige Materie.

Boet er forseglet af Byefogden, jeg har været nærværende, og adskillige Creditorer har meldt. Med Begravelsen vil Giælden nok stige til 500 Rd, De vil maaskee undres over, at Gielden kan være saa stor, men De er maaskee uvidende om, at han var i 200 Rd Giæld, førend han forlod Norge. Og at Doctoren siden geraadede i den øvrige Giæld, har mange Aarsager, først hans lange Sygdom, hvori intet fortienedes, den bekostelige Flytning, adskillige Nødvendigheders Anskaffelse, og saadant meere, hvorved 100 Rd har han her tilgode. Havde Forsynet givet ham fleere Levedage, havde han vist overvundet sin Giæld. Den Tanke ikke at trykke sine nærmeste og beste Venner var ham hellig.

Gud Velsignelsens Fader formilde de sorte Dage, han skiænke Glæde for Sorgen, og for alle Ting os alle et Hierte bøyet under hans hellige Villie.◀

1786 d: 11 Apr: meldte en Efterretning fra Molde, at min Svogers efterladte Stervboe, som blev solgt der, beløb sig allene efter Vurderingen til 1232 Rd, der var omtrent 600 Rd Gield.

— — — — købte min Svigerfader en gammel Gaard i Slagelse, lod den nedbryde, og den smukke Bygning opføre, som sees lidt hen ad mod Torvet, hvor den store Glaslygte er oven paa Bygningen, hvortil man kan gaae op ad en Trappe, sætte sig der oppe, og see rundt omkring ud ad Marken til. Bygningen blev færdig til Michelsdag.

1786 d: 23 Sept: faldt min Svigerfader ned fra Loftet i Stuen i den nye Gaard, som han bygte, da et Bret var løst, som slap ved den eene Ende, men han kom dog, Gud skee Lov! ey til større Skade, end at slaae Hoften, og blev fuldkommen igien helbredet.

— — — — d: 13 Oct: kom min Svigermoder med MaSœur Thrine herover til os, for at være tilstæde ved min Kones Barselseng, de kom om Natten, og min Kone var allerede kommen i Barselseng d: 9 Oct:

— — — — d: 11 Nov: blev mig tilmeldt et Raad for ømme Bryster, som min Kone havde ved at give Henriette Patte, nemlig fransk Brændeviin med gandske lidet hvidt Sukker udi, og derhos legges hver Gang over Vorterne enten huule Træbrikker med Huller til Vorterne, eller i Mangel deraf Valnødskaller, saa trækkes Vorterne ikke sammen, eller blive flade.

— — — — d. 3 Nov: reyste min Svigermoder med MaSœur hiem til Slagelse igien.

1787 in Mart: var min Cousin, Johannes Peter Top, Studiosus Juris, Sal. Etatsraad Tops Søn her hos os i Odense.

1787 til Michelsdag skulle Kammerherre Scheel, Amtmand, flytte ind i den nye opbygte Gaard i Slagelse, og give min Svigerfader aarl. 200 Rd Leye.

— — — — d. 14 Jun: var Mad^{me} Zeyse, Apothekerens Kone i Slagelse hos os, og ville reyse til Holsteen, hun havde Monfrere Hans med sig, som da reyste tilbage med os igien i Julio.

— — — — midt i Oct: var min Svigerfader i Kiøbenhavn med sin Søn Hans, og kom han der som Søe-Cadet i Huuset og under Information af Capt^{ne} Lytzow, samme Aar var Monfrere August bleven dimittered til Akademiet.

— — — — in Dec: gjorde Hospitals Forstander Badstyber i Slagelse Bankerot, hans heele Boe blev seqvestreret, og siden efter Inspecteurernes med, nemlig Sognepræsternes og Magistratens, og hans Giæld skal næsten have været 20000 Rd.

1788 d: 17 Maj kom min Svigermoder med MaSœur Thrine herover, og forbleve indtil hen i Junio, da min Svigerfader ogsaa kom herover, og stod Fadder til min anden Dotter Eleonore Dorothea d: 26 Jun:

— — — — in Julio blev Raadmand Christensen bestilt til Interims Hospitals Forstander i Slagelse med den halve Løn 200 Rd, og Huus etc. (da Badstyber fik de 200 Rd, indtil Proces- sens Ende) imod at stille 3000 Rd Caution, og naar alt er til Ende, da at være virkelig Forstander, imod at betale 400 Rd til Hospi- talet med Rente i 12 Aar, som da bliver aarlig 400 Rd af Lønnen at afdrage, som skal ligeledes hvile paa Successor, om Dødsfald eller andet skulde indløbe, saa han kan igien have 200 Rd, Huus og Ildebrand for sit Arbeyde.

1788 in Sept: vare vi i Slagelse, da min Svoger August kom over og hentede os i en vis Anledning med en Gr... St.....,* min Kone skulde være sin syge Søster til Hielp, og hun kom hel- ler ikke tilbage førend d. 1 Dec: i gyselig Sneefog og Storm; min lille Dotter Nore forblev i Slagelse indtil Sommeren efter.

Min Broder har imodtaget 2 Speyle mig tilhørende, som min Broderkone endnu har 1797.

* I Kirkebogen for Sct. Michels Sogn, Slagelse, finder man følgende Forklaring:

1788, den 22de Novbr. blev Catharina Margarethe Tops liden Søn, som var fød den 4de Novbr. og ved hiemme Daaben kaldet Diederich Top, confirmeret i Daaben her i Ste Michels Kirke, hvilket hun under Ægteskabs Løfte havde avlet med S T Hr. Lieutenant Christian Magnus von Staffeldt ved siellandske Rytter Regiment. Men som hendes Forældre Provst og Sognepræst her ved Menigheden S T. Hr. Diederich Top med Hustrue ey for Tiden holdt tienlig at lade komme udi Ægteskab af Aarsager at De ey i den Forfatning andstændig kunde underholde sig, og derfor erhvervede Kongel. Bevilgning af 7de Novbr., da at Barnet skal være andseet for ægte Barn, og Ingen maatte bebyrde hende denne Forseelse. Faddere vare: — — — —

— — — — d: 10 og 11 Mart: blev min Svigerfaders Boe tillige med Præsten Hr Lunds og Magistratens Boe seqvestrerede i Anledning af Badstübers Kasse-Mangel, da de vare Inspecteurer over Hospitalet og havde ladet ham sidde inde med endeel Penge. Min Svigerfader gjorde Indlæg mod Directeurerne, nemlig Biskoppen og Stiftamtmanden for lovstridig Behandling i at lade seqvestrere hans Boe. (Indlægget var ved Procurator Worsøe). Badstüber hverken fremlagde eller beviiste ordentlig hvad han skyldede, da hans Regnskab hverken er revideret af Stifts Revisor, eller decideret af Directeurerne, og følgelig uvist, hvor meget Mangelen bliver, eller, hvad Forstanderen ved Boe og Cautionist kan tilvevebringe, saavel som og, om nogen Beholdning kan opdages, som paa en svigagtig Maade er skiult, eller andensteds, siden de ey beordre nogen Forfølgelse imod Badstüber, uden allene en Seqvestrations Forretning, som først blev beordret til Inspecteurerne, og strax skeete. Inspecteurerne lode derfor Seqvestrationen hos ham fornye, og ved Fogden paalagde ham for det første Arrest i hans eget Huus; thi til 11 Dec: a: p: har han optaget over 6000 Rd af Hospitalets Indkomster, og da han blev suspenderet d: 12 Dec: havde han alt Dagen før, nemlig d: 11, modtaget 3000 Rd, hvoraf han d: 12 blot kom frem med 20 Rd, som var hans heele Beholdning.

Ved Seqvestrationen beløb

Raadmand Dreyers Boe sig til	8 Rd 1 Mk		
Hr Lunds til	319	-	—
Raadmand Bechs til	500	-	—
Kammerraad Smits, Borgmesterens til	2800	-	—
Provst Tops til	4200	-	—

I alt 7827 Rd 1 Mk

Badstüber gav Ansøgning ind om at sælge Forstander-Tienesten, og at faae for de 6 Aar, som han ikkun havde 200 Rd, aarlig 200 Rd til, og for de 14 Aar, da han ikkun havde 300 Rd, aarlig 100 Rd Tillæg, som da udgjør 2600 Rd, endnu har han søgt, for de 25 Aar, han har været Forstander, 50 Rd aarlig til Reyser og

Skriver-Materialier, som udgør 1250 Rd, altsaa i alt 3850 Rd Tillæg, men det accorderes vist ikke.

Hospitalet i Slagelse har nu en Fond af over 100000 Rd, og er i Badstübers Tid voxen over 60000 Rd.

1789 først i Jan: maatte min Broder Justitsraad Dan opgive sin Boe til Rettens Behandling, hvor min Svigerfader allene havde 592 Rd tilgode, hvoraf, om jeg erindrer ret, han allene fik 90 Rd.

in Febr: søgte jeg at blive befriet for Ansvar i afgl. Biskop Ramus's Stervboe, i en Sag, de Catechetiske Skoler angaaende, som jeg ikke vidste det ringeste af at sige, hvorledes jeg kunde komme til Ansvar der. Processen desangaaende, (mange andre Stiftelser i Odense havde og tilgode i Biskoppens Stervboe) hvori da og Stiftamtmand Billes Enke var impliceret, varede indtil 1797, da Stiftamtmandinden, baade for at redde sin afgl: Mands Ære, og tillige af Eftergivenhed, da hun og eyer store Midler, var da saa raisonabel, og udbetalte det altsammen, jeg troer det var over 20000 Rd.

En Kiøbmand i Slagelse Andreas Hansen havde 500 Rd tilgode hos min Svigerfaders Brodersøn Studios. Juris H. P. Top; for at befrie ham fra Slutteriet, gik min Svigerfader, dog ikke uden Vilkaar, i Caution for ham, men han blev dog tilsidst dømt til at betale Pengene.

1789 først i Jun: reyste vi til Slagelse, neml. min Kone, jeg og Henriette for at besøge mine Svigerforældre, og hentede da Nore hiem.

— — — — d: 19 Maj gik Mfr Hans første Gang som Cadet til Søes paa et Orlogskib paa Besejling med Capt^{ne} v. Lytzow, som han var i Huuset hos.

— — — — i April frasagde Raadmand Christensen sig Raadmandstienesten, i Slagelse, og forblev allene Interims Hospitals Forstander, Bye- og Raadstueskriver, samt Land-Commissair.

— — — — i Sept: var Conferentzraad Morgenstjerne fra Bekkeskov, og hans Broder Commandeur Morgenstjerne i Vestindien hos mig.

1789 i Oct: kom Studenten Biørnsen til Odense, som havde informeret min Kone i at spille paa Klaveer, Røgtobak og Brændeviin var hans Lyst, han lever endnu 1797, dog gandske ussel og

indgetogen, da han har en vis Pension fra Kiøbenhavn, som en Kroemand, han logerer hos, giver ham sit nødvendige Ophold af til Skikkelighed, men i Øvrigt gaer han næsten aldrig ud, gaer aldrig i Kirke, og i sin drukne og indbildte Galskab sagde han, at han var saa stor — — — — saa stor — — — — som G — —.

— — — — d: 30 Dec: havde Cousine Nore Top Bryllup med Lieut: Bluhme i Søe-Etaten, Brylluppet stod i Helsingøer hos Lieut:s Moder, nu Frue Godenius.

Da min Dotter Henriette var lille, sagde hun iblant andre Indfald til min Svigerfader: Du er dog grumme god ved mig Grande Papa.

1790 d: 11 Apr: var min Svoger Christian Ulrich Top til Confirmation.

Da Henriette var omtrent tre Aar, yttrede sig saadan Tung-hørighed hos hende, at man maatte raabe temmelig høyt til hende, det vedvarede af og til i 2 Aar, men har siden, Gud skee Lov! hørt op, vi brugte næsten intet derfor, undtagen at hendes Fødder bleve holdte varme, og hun om Vinteren gik endog med Støvler.

1790 in Maj tog Mfr Hans Top som Søe-Cadet sin første Examen. Samme Aar fik Mfr August Klosterdalerne.

— — — — d: 29 Jun: reyste vi til Slagelse, og kom hiem igien Torsdagen d: 5 Aug.; da min Svoger August Peter og Christian Ulrich fulgte over med os.

1791 først i Jan: afgik min Broder formedelst Svagelighed, som Departements Secretair fra Admiralitetet med 600 Rd Pension.

— — — — til Paaske var min Svoger Cadet Top til Confirmation, og ventede efter udstanden Examen at blive virkelig Cadet med 50 Rd Gage, og flyttede ind paa Cadet-Academiet, han faaer tillige hvert Aar nye Munderings Buxer med Hat, og hvert andet Aar en heel nye Mundering.

— — — — in Martio. — Hospitals-Inspecteurerne i Slagelse, som Directionen i Kiøbenhavn, nemlig Stiftamtmanden og Biskoppen, søgte for Kasse mangelen hos Forstanderen, have faaet fra Cancelliet Extensions Bevilgning til Commissionen, at Directeurerne maa indbefattes og indstevnes tillige og paadømmes, hvem af begge, eller Begge tillige, skal svare til Mangelen. Procurator Worsøe havde for det første Inspecteurernes Sag.

1791 d: 20 Jun: kom min Svigerinde herover i Aeledning af min Kones forestaaende Barselseng med Diderich Christian d: 22 Jun:

— — — — d: 27 Jun: lagde min Broder sig ind paa Friderichs Hospital for at blive curedt deels for Øyensvaghed, deels særdeles Mathed, flyttede siden først i Oct: ud til Taarbek og laae der bestandig svagelig indtil Paaske 1792, da han flyttede ind til Byen igien, Brystsvaghed med qvælende Hoste forøgede hans Svaghed, man brugte paa Hospitalet Mercurium i Pulvere, som skulle trække Øyensygdommen ned ad, men værre blev det, og han fik aldrig sin Helbred igien, han proponerede at ville flytte over til mig, men deels hans bestandige Svaghed, deels at jeg ikke havde ret beqvem Leylighed dertil, tilintetgjorde dette hans længselfulde Forslag.

— — — — d: 19 Jul: reyste min Svigerinde tilbage igien.

1792 d: 15 Apr: tog min Kone og Henriette til Slagelse tillige med Hr Seidelin.

— — — — in Junio var min Svoger Cadet Top ude med Cadetfregatten.

— — — — in Sept: da min Kone og jeg vare i Slagelse, blev min Svigerfader i sin Gaard voldsom overfaldet af en Pottemager, der var hans Naboe, som deels i Fuldskab, deels i Anfald af Raserie kastede ham om med Magt, saa at han fik sin venstre Arm af Leed, blev og gandske forslaaet i Ansigtet, han fik vel Armen strax i Leed, men dog ere et par Fingre bleven som døde og magtesløse, nemlig den lange Finger og Lægefingeren. Pottemageren blev dømt til Forvaring under Øvrighedens Opsigt paa Raadhuset, og at betale den Skade han havde giort, dog at være frie for andre Straffebøder. Skades Erstatning forlangte min Svigerfader ikke, men blot at blive befriet fra at have ham til Naboe, men det blev ikke reflecteret paa.

1793 d: 23 Maj var min gode Kone saa uheldig, at hun, i det hun vilde med en Potte Fløde i Haanden om Morgenen gaae ned oven fra, tog feyl af et Trin, og faldt 8 Trappetrin ned paa et Steengulv, hvorved hun baade forslog Ansigtet, og tillige slog det lidet Been ved Haandledet i den høyre Haand i Stykker, dog, Gud være evig Lovet! ikke slog sig død paa Stedet, som let

havde kunnet skeep, da Faldet skeete med temmelig Force, Haanden blev vel lægt, men er dog lidet skiæv, og hun har ikke den fulde Førlighed deri, i 7 à 8 Uger kunde hun næsten intet bestille.

1793 d: 8 Jun: seylede min Svoger Cadet Top atter ud med Cadet Fregatten.

— — — — d: 24 Jun: kom min Svigerinde over til os og

— — — — d: 4 Jul: reyste min Kone, jeg og vore 4 Smaa over med hende til Slagelse, og reyste da hiem igien d: 8 Aug:

— — — — d: 14 Oct: kom jeg til en stor Fortred, i det jeg, da jeg altid havde havt stor Lyst til at hugge Brænde imellem, for Motions Skyld, og er keithaandet i visse Tilfælde, huggede den lange Finger paa den høyre Haand saaledes midt igiennem Neglen, at der kuns hængde et lidet Stykke ved, Gud skeep Lov! at ikke heele Stykket gik af; jeg leed usigelig Pine deri, den er vel nogenlunde kommet i Stand igien, dog har den i Enden ikke sin rette Følelse, og Neglen vil ikke groe ret ud, hvortil Aarsagen formodentlig er, fordi den i Begyndelsen ville groe ned i Kiødet, men blev hævet alt for stærk i Vejret ved underlagt Charpie, og derved ikke havde sin rette Fremgang til at voxer.

Kort efter foranførte Reyses Ende og over et Fierding Aar bleve mine 4 Smaa udsatte een efter anden for en ulidelig Kløe og Udslet, hvortil Aarsagen uden Tvivl var, at en Pige vi havde, som havde ligesom arvet det efter sine slette Forældre, som vi siden fik at vide, smittede dem; imidlertid, skjønt med stor Pine og Smerte, og ved min gode Kones omhyggelige Pleje og megen Besværlighed og Uleylighed med dem, gik de det vel igennem, som Gud være evig takket og priset for; og da Kopperne just begyndte at grassere her, havde jeg havt i Sinde strax i næste Aar at have ladet dem inoculere, men da jeg aldrig har været nogen Elsker af Inoculationen, hialp Gud, at de fik de naturlige Kopper, og gik dem alle 4, Gud skeep Lov! vel igennem, da de vare ligesom udrensede i Forveyen. Min ældste Dotter Frideriche Henriette begyndte at blive syg af dem

1794 d: 15 Jan.; de brød ud om et Par Dage, og hun havde omtrent et 100 Stkr.; d: 31 Jan: begyndte min yngste Dotter Dideriche Christiane at faae dem, og havde en stor Mængde baade

paa Kroppen og i Ansigtet; d: 2 Febr: begyndte min næst ældste Dotter Eleonore Dorothea at faae dem, og havde kuns faa; og d. 6 Febr: blev min Søn Diderich Christian syg af dem, og havde ikkuns meget faa, vi brugte ingen Medicin til dem, men holdt dem tildeels blot i tempereret Varme, næsten bestandig oppe, og lod dem imellemstunder gaae lidt ind i en kold Stue, hvorved de befandt sig vel, og bleve alle, Gud skee Lov! friske igien, uden at blive i det mindste arrede.

1794 in Febr: havde lille Diderich Top i Slagelse Kopperne, han er fød 1788 d: 4 Nov:

— — — — sidst i Mart: avancerede min Svoger Cadetten Top til N° 9 iblant de 12 ældste Cadetter, med 100 Rd Gage, og skulle i Sommer ud med Admiralskibet Neptunus paa 84 Kan:

— — — — d. 19 Maj reyste jeg med Kone og Børn over til Slagelse, og d. 30 Maj reyste jeg eene hiem igien, da min Kone med Børn forblev der 4 à 5 Uger.

— — — — d. 23 Maj havde min Svigerinde Jfr Margrethe Cathrine Top Bryllup med Raadmand Christensen (dog Raadmands Embedet havde han frasagt sig) men er Landvæsens Commissair, Bye- og Raadstueskriver i Slagelse samt Interims Hospitals Forstander sammesteds, og de boe i Hospitalet.

— — — — d: 3 Aug: tog min Kone med Dideriche Christiane en liden Tour over til Sædland paa 8 à 10 Dage med Præsten, Hr Seidelin, som hun igien tog tilbage med, og uformodentlig overrumplede sine Forældre, Dideriche blev der tilbage indtil næste Sommer.

1794 in Nov: blev ovennævnte Pottemager igien gal, og sidder nu paa Raadstuen igien i Forvaring.

1795 d: 7 Febr: Kl. 7 om Aftenen gjorde min Svigerinde Barsel, og fik en liden Dotter, som blev kaldet Kirstine.

— — — — i Maj seylede min Svoger Cadet Top ud med Cadetfregatten.

— — — — d. 19 Maj reyste min Kone med vore 3 Smaa over til Slagelse, jeg reyste ikke derover førend d: 13 Jun.: og forblev der indtil d: 22 ej: da vi alle reyste tilbage, dog toge vi min yngste Dotter Dideriche Christiane tilbage, og min næst ældste Dotter Eleonore Dorothea blev nu hos sine Beste-Forældre.

Da jeg var i Odense, og saae, at jeg i sær med tiltagende Familie ikke kunde komme igiennem, da jeg var noget i Giæld, gjorde jeg adskillige Ansøgninger, om Forflyttelse i Besynderlighed til Sædland, og jeg har da fra 1785 indtil 1797, søgt følgende Kald

1785 i Jan: Friderichsberg.

1786 i Jan: Ringsted.

1787 i Jan: Weybye og Tibirke.

----- i Mart: St Mortens Kald i Nestved.

----- Baarse og Beldringe.

----- i Jun: Wedstrup og Flyng.

----- Høybye.

----- Aug: Helsinge og Drøsselberg.

----- Oct: Steenløse og Wexøe.

----- Nov: Friderichsberg.

1788 i Apr: Maglebye paa Dragøe.

----- Sept: Øster-Egitsborg.

----- Oct: nederste Capellanie ved Holmens Kirke.

----- Nov: Liunge og Uggeløse.

1789 - Febr: Ørslev og Solberg.

----- Aug: Store Hedinge.

----- Sept: Brøndshøj og Rødoure.

----- Oct: Sillerød ved Hirschholm.

1790 i Apr: Lille Lyngbye og Ølsted.

----- Sept: Bierrebye og Mørke.

----- Nov. Schulleløv og Selsøe.

----- Dec: Slotskaldet i Friederichsborg.

1791 - Jul: Præstøe og Schibbinge.

----- Aug: Corsøer Kald.

----- Oct: nederste Capellanie ved Holmens Kirke.

----- Nov: Rachløv.

1792 - Jun: Viig og Asminderup.

----- Sept: Asminderød og Grønholt.

1793 - Febr: Helsingøer.

----- Apr: Høybye.

----- Nyekøbing i Ods Herred.

1794 - Febr: Wemmeløv og Himmershøj.

----- Apr: Asminderød og Grønholt.

----- Jun: Damsholt.

----- Jun: Randers i Jylland.

-----Carleboe.

1795 - Jan: nederste Capellanie ved Holmens Kirke.

----- Jun: Middelfart.

1796 - Febr: St Michels Kald i Slagelse.

----- Jul: Rudkiøbing paa Langeland.

----- Nov: Brøndbye Øster og Vester.

1797 i Maj og Jun: 3 paa engang neml:

Cregome og Winderød

Giersløw, og

Esbønderup og Nøddeboe

i alt 44, hvoraf Giersløw da faldt i min Lod.

Ved Ansøgninger om disse Kald kan mærkes følgende:

1787 var jeg paa Forestillingen om Baarse og Beldringe den tredie. Thi da Conferentzraad Morgenstjerne havde den Gang overladt sit Jus vocandi til Baarse, til Kongen, paa det hans Sognepræst Hr Hegelund maatte blive forflyttet til Nexø paa Bornholm, saa ønskede han dog at have mig igien, og indgav derfor ved min Suppliques Indlevering til Cancelliet følgende Recommendation for mig:

»Da det efter min til det Kongelige Danske Cancellie givne Forpligt i Anledning af Hr Hegelunds Forflyttelse til Nexø Sognekald paa Bornholm, beroer paa Deres Mayestæts allerhøyeste Resolution, til hvem Kaldsbrev paa Baarse og Beldringe Meenigheder ved Hr Tvedes Død ledig blevne Sognekald skal udfærdiges, saa har jeg henviist Supplicanten Velærværdige Hr Dan om sammes Erholdelse igiennem det Kongelige Danske Cancellie, directe at henvende sig til Deres Mayestæts Naade. Efter disse Omstændigheder er jeg aldeles udelukket for denne Gang fra nogen Rettighed enten at kalde eller foreslaae nogen til dette ledig blevne Kald; men Deres Mayestæts faderlige Mildhed og Naade giver mig alligevel det Haab, at det ey unaadig optages,

naar jeg vover Allerunderdanigst at forestille: Hvor høystvigtig det er mig, at dette Embede ved Deres Mayestæts Naade maatte vorde forundt en fredelig og retsindig Mand. Allernaadigste Konge! Til dette Kald er anseelig Skov, 3de Mensal-Gaarde og mange Huuse, paa dette Gods er meget Mandskab og til Sognets Fattige et aarlig Legatum, hvorover alt mig som Kirkens Patron tilkommer Inspection, og paaligger Forsvar og Tilsyn, og da den afdøde Præst manglede disse ærværdige Egenskaber, ey allene imod mig og Mensal-Gaardenes Beboere; men endog imod Herredsprovsten og den heele Meenighed, hvilket har anlediget, at een af Deres Mayestæt allernaadigst ansat Commission i mange Aar har undersøgt hans Forhold og Adfærd, hvis Bedømmelse han ved Døden er undgaaet; saa har dette Uheld forvoldt mig megen Sinds Krænkelse, Tids og Penges Spilde, som med en billig og veltænkende Mand ey havde fundet Sted. Og da jeg af mange Aars Kiendskab er fuldkommen overbeviist om, at Supplicanten, der alt i nogle Aar har beklædt et Kongeligt Kald, og ved sit gode Forhold i samme tør gjøre sig Haab om videre Allernaadigst Forfremmelse, besidder disse en hæderlig Præstemand saa passende Egenskaber, saa ville jeg i Betragtning af ovenmeldte Omstændigheder, i allerdybeste Underdanighed ansee det som en mig vederfaaren Kongelig Naade, om denne Ansøgning maatte værdiges en allernaadigst Bønhørelse.

Kiøbenhavn d: 11 Apr: 1787.

Morgenstjerne.

1788 sidst i Oct: da jeg søgte det nederste Capellanie ved Holmens Kirke i Kiøbenhavn, var jeg N° 2 paa Propositionen, da Hr Høyer blev forflyttet til Christianshavns Sognekald, og Hr Smith paa Friderichsberg ligesom tilpukkede sig Capellaniet; jeg havde den Gang Søe-Etatens General-Commissariats og Admiralitets Collegii Herrers særdeles gode Recommendation, da min Supplique var bleven levered til da værende Deputered Græv Moltke, og jeg tillige mundtlig var recommenderet, men Guds Forsyn, hvis Haand saa forunderlig har styret det for mig indtil denne Dag, saae vist nok, at det ikke maa have været tienligt for mig, og jeg har med et roligt Sind overladt min Lod i min Himmelske Faders

alting bestyrende Haand; jeg søgte dette Capellanie igien 1795, men — tredie Gang ogsaa forgiæves, ja jeg kunde søgt det fierde Gang, men jeg satte ikke Pen til Papir derfor.

1796 d: 7 Nov: døde Prof: Seydlitz ved Odense Gymnasium meget hastig om Morgenen Kl: 9, han havde Aftenen tilforn været i det sædvanlige Søndag Sælskab, som just den Aften var hos Hr Frid: Seidelin, hvorfra han gik om Aftenen Kl. 11, og, da han sædvanlig gik sildig i Seng, da han om Natten helst studerede endog til Klokken 3 om Morgenen, gik han den Nat i Seng omtrent Klokken eet, men var neppe kommen i Sengen, førend han fik Ont, ringede derpaa paa sin Søsterdatter, som laae i et Kammer ved Siden af, men da hun kom ind, kunde han ikke tale, og talte heller ikke meere. Hans Søsterdatter, Jfr Christiane Petersen, var indsat til hans Hoved-Arving, da han ingen Børn havde, og ved Testamentet tilfaldt da det meeste af hans Efterladenskab, som nok bliver omtrent 4000 Rd, jeg blev antaget til Jomfruens Curator, og til sine Søndags Koner, som Profess: kaldte de trende Mænds Koner, som havde holdt Søndags Sælskabet med ham, bleve saaledes erindrede i hans Testamente, at 1) Mad^{me} Ulrica Birgitte Seidelin, som hans fortroligste Veninde, blev testamenteret 1000 Rd, hendes Søn, som han havde staaet Fadder til, fik 100 Rd, og Manden, som skulde være Executor Testam: tillige med Prof: Sibbern, fik hver 100 Rd, desuden fik hun en Gulddaase, og et Par Stykker Pretiosa foruden, 2) Mad^{me} Hedevig Sabine Seidelin, Præstekonen fik en Sølv-Presenteer-Tallerken, men 3) min Kone ikkuns hans Sal. Kones Guld-Fingerbølle, men ingen Under, at det blev saa ulige deelt, da den første havde ved sin smigrende Veltalenhed søgt at trække, om mueligt, alting til sig, dog, hun fik ikke længe Gavn deraf, thi 1797 d: 7 Febr: net op et Fierding Aar derefter maatte hun ved Døden forlade alting, da hun kort forhen, 14 Dage tilforn, var bleven forløst med en dødfød Dreng.

Mit Liv og Levnet er ellers af mig efter Forlangende beskrevet og indført i Den Fyhnske Geistligheds Historie, 3^{die} Hæfte, P: 809 etc.; udgivet af Provst Næraae i Svenborg, og trykt i Odense 1789.

Mit Symbolum er: *Lætitia Christi Domini, scilicet esse cupio.*

Min Fader Christian Ulrich Dan gav os hans tvende Sønner Erich Christian og mig Lars Christian følgende P: M: om sig, efter vor Begiæring:

Pro Memoria.

Jeg vil dog herved mine kiære Sønner have den Fornøjelse at lade eder vide min Herkomst, da er jeg født paa Wordingborg Amt her i Siælland i Faxøe Herred i Ulsøe Sogn og Nielstrop* Bye i Aaret 1705 d. 3 Junii, min Faders Navn var Christen Larsen Dan, han var Sognefoged over Ulsøe Sogn, jeg gik i Skole hiemme, til jeg var 9 Aar, men derefter satte mine Forældre mig til Nestved i Skole, hvor jeg forblev, til jeg var 12 Aar gammel, da jeg blev sendt til Kiøbenhavn, og der kom til en Hørkræmmer, ved Navn Hans Danielsen for at lære Hørkræmmer Handelen, hvor jeg og forblev som Dreng fra d. 17 Jul: 1717 og til den 25 Decb: 1725, som var Juledag, da min Hosbonde gjorde mig til Svend efter Vores Accordt, og derefter tiente jeg ham som Svend til Michelsdag 1730, da jeg kom til da værende Raadmand Niels Henrichsen, og der tiente ham som Kiøbmands Svend til Paaske 1732; men da han til den Tid opgav sin Handel, og ikke behøvede min Tieneste, recommendede han mig til Enken Mad^{me} Bing, hvor jeg forblev 4 Aar, da jeg derfra qvitterede, tog jeg Handelen for mig selv, og fik N° 8 under Børsen, og i Aaret 1737 fik jeg ovenmeldte Mad^{me} Bing til min Hustrue, og da kom til at boe paa Nørregade i 2 Aar, og i den Tid kiøbte jeg en afbrændt Plads paa Friderichsberggaden, som jeg Aaret 1739 opbygde, og boede der til Aaret 1750, da jeg solgte Gaarden til Hans Jørgen Hiort, og da opgav min Handel, den efterfølgende Tid behøver jeg ikke at anføre, siden den er eder vel bekiendt, dog vil jeg anføre, hvor længe jeg har været Laugsbud ved Hørkræmmer Lauget, nemlig fra d. 16 Oct: 1756 til den 11 Maj 1780, da jeg var nødt til at tage min Afskeed formedelst Alderdom og Svaghed; Gud være nu min Hielper, og styrke mig i den korte Tid jeg kan have at leve udi, og at jeg maa leve den, Gud til Ære og mig selv til evig Salighed, Amen.

Kiøbenhavn d: 3 Jun: 1780

Christian Ulrich Dan.

* se Kortet Side 96 øverst.

Da benævnte min Fader ikke havde Held ved Hørkræmmer Handelen, og en Svend, han havde, som han troede for Got, viiste Utroskab og bedrog ham, saa blev min Fader formedelst mislige Omstændigheder nødt til at opgive sin Handel, og indtil han blev Laugsbud maatte kummerlig nære sig med at reyse til Markederne med Hørkræmme for andre, hvorved han, skjønt vanskelig, nærrede sig, Kone og 3de Børn, indtil han, som meldt, blev Laugsbud, hvis Indkomst var i sær de første Aaringer, vist 400 Rd, men da han efter 23½ Aars Forløb ikke længere kunde udholde den Strabadse, som dette Embede medfører, var Hørkræmmer Lauget dog for hans troe Tienestes Skyld, da han var meget yndet iblant dem, for sit upartiske Forhold og Redelighed imod enhver, saa genereux imod ham, at det gav ham aarlig 100 Rd Pension (som ingen efter ham fik) indtil han d: 6 Jul: 1784 ved Døden afgik, efterat han havde begyndt sit 80 Aar.

Endnu havde min Fader under foranførte Dato d. 3 Jun: 1780 opsat dette P: M:

Mine elskelige Sønner, efter Begiæring meddeeles denne Oplysning, saa vidt det er mig bekiendt, angaaende vor Tilnavn, da haver jeg det efter min Moder, hvis Navn var Anna Knuds Dotter Dan, hun var fød i Herløfmagle Sogn i en liden Bye heder Raunstrup*, der boede hendes Fader, han var Birkeskriver til Sandbye Birk paa Wordingborg Amt hans Navn var Knud Dan, det er saa vidt den Oplysning jeg kan give.

Min Moder Ide Friderica Jens D. Kiempe, hvis Fader, om jeg erindrer ret, var Huusgeraadskarl ved Slottet, var født i Kiøbenhavn d: 22 Jul: 1704, og døbt i Holmens Kirke d: 26 ej.; gift første Gang med Hørkræmmer Erich Bing d: 23 Oct: 1722, som døde 1729 19 Martia, og blev begravet paa Holmens Kirkegaard, da de ved Ildebranden 1728 vare blevne huusvilde, og vare indflyttede i Admiralgaden med 3 Børn, hvoraf jeg allene kiendte mine tvende Halvsøstre, nemlig 1) Ingeborg Bing, født d. 5 Aug: 1723, gift med Hr Arendt Mortensen Haar, Præst paa Skibet Neldebladet, den 8 Oct: 1751. havde ikkuns een Søn med ham, som døde strax, min Svoger blev siden Præst i Herrøe i Bergens Stift

* se Kortet Side 96 nederst.

i Norge, men min Søster døde i Kiøbenhavn d: 30 Oct: 1757, imedens Manden endnu laae og solicesterede. 2) Cathrine Bing, fød d: 24 Mart: 1726, døde ugift d: 9 Maj 1758, begge ere begravne paa Frue Kirkegaard. — Anden Gang blev min Moder gift d: 11 Sept: 1737 med ovennævnte min Fader C. U. Dan (med sin første Mand havde min Moder 4 Børn, hvoraf 2 døde i den spædeste Barndom) og have havt 6 Sønner sammen, hvoraf de 3 døde i Barndommen; den 4de .....*, født 1742 d: 10 Jun: døde i en smertelig Sygdom, da den liden Seene i Laar-Knokkelen var bleven forrykket ud af sit Leed, d. 25 Febr: 1751 og ligeledes begravet paa Frue Kirkegaard tillige med min Fader og Moder; min Moder laae paa sin Sygeseng over Aar og Dag uden Sands og Samling, og afgik ved Døden d: 16 Jul: 1756. Inden to Aars Forløb mistede jeg altsaa baade en god og kiær Moder, og 2de elskede Søstre.

Over Gravstædet paa Frue Kirkegaard bag ved Sacristiet, i Kiøbenhavn, lode vi 2de sidstlevende Sønner bekoste en Liigsteen, med denne Inscription af mig L. C. D.:

Her giemmes
 Det Forkrænkelige
 af
 Sal. Christian Ulrich Dan
 forhen Hørkræmmer
 født d: 3 Jun: 1705
 død d: 6 Jul: 1784
 gift 11 Sept: 1737
 med
 Mad^{me} Ide Friderica Bing, fød Kiempe
 som døde d: 16 Jul: 1756, hviler ogsaa her,
 tillige med fire Børn af første,
 og 4 Sønner af sidste Ægteskab,
 Tvende Sønner overleve Forældrenes dødelige Afgang,
 og have til Erindring
 ladet denne Steen legge over deres Grav.

* Jesper Richard (Navnet ulæseligt, da Bladet er musegnavet).

Min Farfader havde en stor Bondegaard paa Gisselfeldts Gods, men min Fader blev fra sin Fødsel af løsgivet af Herskabet, (opkaldt efter Gisselfeldts Ejer, som stod Fadder til ham, Græv Christian Ulrich Gyldenløve), fordi hans Fader, som Sognefoged, havde derved været Herskabet til megen Nytte.

Af Navnet Dan har jeg fundet følgende, der formodentlig have været af Familien:

Hr Johan Dan, Sognepræst i Steenløse og Fangel i Fyhns Stift, siden til Hierteberg paa Møen. vide Giessings Jubel-Lær: 2^d D: 2 Bind Pag: 165.

I Stierne-Juellernes Slægt-Linie nævnes Abel Dan, som har været gift med Albrecht Skeel til Jungergaard, deres Søn Søren Skeel var gift med Kirstine Juell. vide Bangs Samlinger 2^{det} Bind Pag: 725.

Hr Peder Knudsen Dan, Sognepræst til Brendekilde og Bregninge i Fyhns Stift, død først i Aaret 1766.

I Pontoppidans eller Hofmans Atlas 5te Tom: Pag: 400 anføres, at Laurids Dan omtrent 1467 til Alsbierg i Aalborg Stift i Vendsyssel Hovedsmand i Hanherred, har været Kongelig Lænsmand i Hanherrederne Øster og Vester. Pag 480 nævnes atter en Laurids Dan som ejede en adelig Sædegaard i Thye Land Aalborg Stift, Hundborg Sogn, kaldet Fadersbøl, omtrent 1500.

Lænsmand er det samme Embede forhen, som nu kaldes Amtmand.

I Staatstidendes Tillæg N° 30 under 13de April 1812 finder jeg en Tømmermester Dann anført, boende i Roeskilde, der lod en-deel Tømmer bortsælge.

Min Fader havde taget Navnet Dan af sin Moder, hvis Fader var Birkeskriver til Sandbye Birk paa Wordingborg Amt (see 4de Side herfra)

*Min Svigerfaders
Hr. Diderich Tops Levnet,
af ham selv beskreven,
tillige med hans Børns Fødsel*

A^o 1723 d: 23 Octbr blev jeg født til Verden af ærlige og christelige Forældre udi Kiøbstæden Naschov i Lolland, hvor jeg strax efter Fødselen fik Daab og Christendom. Min Fader var een af de fornemste Kiøbmænd der, og Farfader ligesaa, og Farfaders Fader Major i Nachschov, min Fader heed Peder Top, Farfader Hans Peder Top, og Farfaders Fader Peder Jacobsen, som efterat Nachschov blev indtagen af de Svenske, og han med andre Krigsfanger blev ført til Sverrig, blev Stamfader til Bienavnet Top, i det han udbad sig Tilladelse at reise hiem, og ifald ej tilstrækkelig og sædvanlig Ranzon blive gjort for hans Person, da paa Cavaliers Parole skulde indfinde sig igien, og derfra lod sig kalde Top, som man siger: Top det holdes! Han tog da sin Afskeed fra Militair Etaten og kiøbte sig et Landsgods $\frac{1}{2}$ Miil fra Naschov, ved en Landsbye Carlebye, hvor han døde, og ligger begravet i Carlebye Kirke, hvor hans Fahne med Kaarde uden Tvivl efter brugelig Maade endnu hænger;

Min Moder var Cathrine Sophie Marcus Dotter, Viinhandler Marcus Diderichsens Dotter i Naschov.

Fra Ungdommen af blev jeg foruden Christendom holdt til Studering, til hvilken Ende min Farfader H. P. Top, saa længe han levede, holdt hos sig selv Informator til min Broder og mig, saa velsom min Fasters Børn, hvis Mand var Kræmmer samme-steds, saa vi Børn bleve hver Morgen fulgte fra vore Forældres Huus til min Bedstefaders, hvor vi tillige med vor Informator fik vor Underholdning indtil om Aftenen vi igien bleve fulgte hiem, men som min Farfader døde i mit 7de Aar, tog min Fader Informator i Huset til mig, og min eeneste fulde Broder Hans Peder-sen Top, nu Etatsraad og Bogholder ved Søe Etaten i Kiøbenhavn; udi mit 11te Aar satte min Fader mig og bemeldte min Broder,

som var noget over 3 Aar ældre i Helsingøers latinske Skole, hvor vi vare i Huus og Opsigt hos vor Faders Fætter Hr Wilhelm Top, residerende Capellan og Hospitals Præst sammesteds, som han betalte for vor Kost og Kammer: der gik vi 3 Aar udi publicve Skole under den berømte Rector Clod; men da vi udi vor egen Fødebye havde faaet den brave lærde Mand Magister Heitman til Rector, tog vor Fader os hiem, og fik os der i Skolen, hvorfra jeg i mit 19 Aar af samme Rector blev sendt til Academiet, og blev Student.

A^o 1742 udi mit 20de Aar nemlig.

A^o 1743 tog jeg Examen Philosophicum.

1745 til Paaske udi mit 22de Aar paatog jeg mig Information halvanden Miil fra Kiøbenhavn hos Tracteur Hans Rasmussen i Thorbeck, hvor jeg i værende Tid paa egen Haand læste til Attestats i mine Frietimer; men i det sidste $\frac{1}{4}$ Aar tog to Gange om Ugen ind til Kiøbenhavn for at freqventere Collegium Examinatorium under Professor Wøldike og Holm.

1749 i Junii Maaned tog jeg Attestats under bemeldte Professorer.

1750 udi Fasten prædikede jeg for Demiss for Wøldike.

1751 d: 25 Junii erholdt jeg Kaldsbrev at være Personel Capellan til Vejbye og Tibirke i Holboe Herred her i Sielland.

1751 d: 21 Julii blev jeg af Hr Biskop Harboe ordineret til Præst, efterat jeg forhen havde prædiket for Hr Biskop Hersleb og givet samme beskreven til Harboe, samt af Ham examineret, hvorpaa jeg sidst i samme Maaned forlod min Condition i Thorbeck, hvor jeg havde informeret i 6 Aar 3 Sønner og 3 Døttre, og foruden min gode Løn og Forflegning blev beviist megen Kierlighed og Tieneste. — Dom: 9 p: Trin: blev jeg indsat af Provst Schive i Weybye og Tibirke.

1755 i Maj blev jeg antaget til Præst paa de Kongl: Orlogskibe, og blev commanderet til Orlogskibet Slesvig, som førtes af Hr Capt: Fontenay ind i Middellandske Søe, hvor vi ankrede ved Gibraltar, Algier og Port Mahen paa Minorca.

1756 blev jeg commanderet til Orlogskibet Fyen, som førtes af Hr Commandeur v. Lützov, og i Flaade med 7 andre Orlogskibe blev allieret med 8 Svenske Orlogskibe paa Krydstøgt i Nordsøen

efterat begge Flaaderne først vare samlede i Flekkerøe ved Christiansand i Norge.

1757 blev jeg commanderet til Orlogskibet Island, hvortil jeg blev forlangt af min forrige Chef Hr Commandeur Lütsov, der som Chef for 2de Orlogskibe og 2 Fregatter skulde forestaae Togtet til Constantinopel med de Kongl. Presenter til den Tyrkiske Keyser; paa Udreisen ankrede vi først i Marseille i Frankrige, hvor min Collega paa det andet Orlogskib Neptunus døde om Bord, og jeg siden var eene Præst for begge Skibene.

1758 i Jan: kom vi til Constantinopel, og da alt var lykkelig og vel efter Kongl. Ordre udrettet, seilede derfra

d: 27 Mart: til Smyrna.

d: 31 Mart: kom vi til Smyrna.

d: 11 Apr: fra Smyrna.

d: 23 ej: kom vi til Maltha og imedens vi laae der til Ankers, døde Hr Commandeuren af en lang tærende Syge, hvor han blev standsmæssig begravet i Land.

d: 12 Jun: droge vi fra Maltha, og

d: 28 ej: kom vi til Livorno, og

d: 12 Jul: droge vi fra Livorno, og

d: 15 ej: kom vi til Genua.

d: 26 Jul: droge vi fra Genua, og

d: 31 ej: ankrede vi atter ved Marseille.

d: 15 Aug: droge vi fra Marseille

d: 2 Oct: ankrede vi ved Kiøbenhavn. (a).

A^o 1760 d. 7 Jun: blev jeg kaldet til Sognepræst udi Kiøbstæden Ærreskiøbing paa Ærrøe.

1761 d: 23 Julii indlod jeg mig i Herrens Navn udi Egteskab med min kiære Hustrue Anna Catharina Eleonore Dorothea Henrichsen, en Dotter af Sognepræsten til Riise og Marstal, paa Ærrøe Hr August Henrichsen, en Søn af Justitsraad og Borgemester Henrichsen i Kiøbenhavn.

1762 d: 24 Oct: velsignede Gud os med den første Frugt af vor Ægteskab om Morgenen Kl. 6, da min kiære Hustrue blev

(a) Min Svigerfader har udgivet en nøjagtig skreven Journal over dette Togt, fornøjelig at læse, og som jeg har i mit Eje.

lykkelig forløst med en ung Dotter, som i Daaben blev kaldet /: Henriette :/ Faddere vare: min Svigermoder Mad^{me} Henrichsen, min Kones Søster Jfr Henrichsen, Hr Major Nansen, Hr Fallencamp Sognepræst i Bregninge og Søebye, Hr Borgemester Brolund, Hr Toldforvalter Denker og Studiosus Mfr Westhoff.

Herren tænke paa denne til det Beste
Og bestandig hende til sig fæste.

A^o 1764 d: 9 Decbr om Aftenen Kl. 11 blev min kiære Hustrue atter lykkelig forløst med en ung Dotter, kaldet i Daaben /: Maria Dorothea :/

Frue Majorinde Nansen bar hende, Jomfrue Diderica Maria Dresing stod hos, min Svigerfader Hr August Henrichsen, Hr Juul, residerende Capellan i Ærøeskiøbing, Hr Horneman, residerende Capellan i Marstal, Hr Raadmand Gottlob, Mfr Kehlet.

(underforstaaet: vare Faddere).

Hun nu en Jesu Brud er bleven,
Og udi Livsens Bog indskreven,
Samt tegnet med sin Frelsers Navn
Til timelig og evig Gavn.

1766 d: 9 Decbr blev min kiære Hustrue forløst med en liden dødfød Søn, som ikke var fuldbaaren.

1768 d: 23 Maj blev min kiære Hustrue atter lykkelig forløst med en liden Søn, i Daaben kaldet /: August Peter :/ Mad^{me} Fallencamp bar ham, Jomfrue Ribborre Gebberth stod hos, Hr Controleur Gørtz, Sr Christen Josephsen Steen, Sr Jens Top, Sr Albrecht Groth, Mfr Rasmus Knudsen Clausen.

Ræk Jesu Ham din Hielppe Haand,
Og hold Ham fast i Dødens Baand.

1768 d: 20 Jul: om Morgenens Kl. 8 behagede det Herren ved Døden at tage til sig ovenskrevne vor liden Søn August Peter.

1769 d. 6 Oct: Blev jeg uden Ansøgning af Hans Kongl: May^t kaldet til Sognepræst ved St Michels Kirke her i Slagelse.

1769 d. 17 Nov: blev endnu min kiære Hustrue udi Ærøeskiøbing om Aftenen Kl. 11 lykkelig forløst med en ung Søn, i Daaben kaldet /: August Peter :/ min Søsterdatter Mad^{me} Gørtz bar ham, Jomfrue Agnethe Steen stod hos, Hr Roed Interims Præst i Tranderup Sr Peter Gebberth, Sr Philip Mortensen Hay, Sr Niels Schyth, M^{fr} Gotlob.

See, o Gud! ud af det Høje,
Til ham med dit Naades Øje.

1771 d: 28 Febr: om Morgenen Klokken 3 blev min kiære Hustrue her i Slagelse lykkelig forløst med en ung Dotter, i Daaben kaldet /: Catharina Margrethe :/ Forstanderens Kiæreste Mad^{me} Badstüber bar hende, Jomfrue Thrine Hammond stod hos, Hr Kammerraad Smith, Hr Birkedommer Dinesen, Hr Magister Gottschalk.

Som Perlen stedse er hos os i Agt og Ære
Saa gid og denne Siel hos Gud maa tegnet være.

1772 d. 14 Mart: om Morgenen Kl. 6 blev min kiære Hustrue atter forløst med en ung Søn, som i Daaben blev kaldet /: Hans :/ Fadderne vare: min Søstersøn Hr Lunds /: Præst ved St Peders Kirke her i Slagelse :/ Kiæreste, som bar ham, min Søsterdotter Jfr Charlotte Lund stod hos (siden gift med Organist Friberg ved Holmens Kirke i Kiøbenhavn) Hr Ober Auditeur Petersen, Conrector Mag: Borch, Kiøbmand Sr Cabel.

Hans Navn er Naaderig! Gid han maa Naade finde
Hos Gud og Mennesker, saa skal han Sejer vinde.

1775 d. 6 Okt: om Aftenen Kl. 8 blev min kiere Kone atter forløst med en ung Søn, som i Daaben blev kaldet /: Christian Ulrich :/ Fadderne vare: Frøken Ingeborg de Løvenørn, som bar ham, og Benedicte de Løvenørn stod hos. Sognepræsten Hr Lund til St Peders Kirke, Hr Forstander Badstüber, Hr Postmester Femmer.

En Christen er hans Navn! Gid Navn og Gavn maa være
Forenet stedse her, saa faaer han evig Ære.

1776 d. 28 Apr: Kl. 11 om Aftenen tog Gud ved en uventende dog salig Død vor liden Søn /: Hans :/ igien til sig.

1777 d. 29 Jul: Kl. 8 om Morgenen blev min kiære Kone atter forløst med en liden Søn kaldet /: Hans :/ Fadderne vare Hr Kammeraad Smiths Frue, som bar ham, og min egen ældste Dotter Henriette Top, som stod hos; Hr Conferentzraad og Amtmand de Løvenørn, Hr Regimentsquarteermester Biørn og Studiosus Hr Eiler Hammond.

Du tog, o Frelser! i Daaben ham til Naade,
Hold ham i samme fast, og frie ham fra al Vaade.

1782 d. 3 Maj Kl. 7 om Morgenen blev min kiære Kone lykkelig forløst med en fuldbaaren dog død Søn.

Hans Krop i Moders Liv en Grav fik, her i Tiden
Da Sielen var hos Gud, som begge samles siden.

— — — — —

*(L. C. D. tilføjer nogle Oplysninger
om sine Svogre)*

A° 1808 in Martio var Lieutenant Hans Top udcommanderet paa Orlogskibet Prinds Christian Friderich under Capt^{ne} Jessens Commando, som den 21 Mart: afseilede fra Helsingoers Rhed, og da Skibet var d. 22 Mart: passeret imellem Hasteens Grund og Siellands Rev, blev det angrebet af 2 Engelske Orlogskibe, hvortil kom 3 Fregatter, men da vort Skib saaledes saae Over Magten for sig, maatte det efter en haard Fægtning, hvori 2 Søe-Lieutnanter og en Land-Officier, samt 61 Mand vare dræbte, og 2 Søe-Officierer og 80 Mand haardt saarede, overgive sig, Lieutn: Top mistede da sit højre Been, hvorom et Par af hans Breve, som foran ere anførte, melde, da han var kommen hiem, skrev een ham ubekjendt Ven følgende Brev til ham:

Dannerhelten H. Top.

Hvo skuer kold, o ædle Top! din Fader-Smerte,
Forfærdet er hans Siel, forsteenet er hans Hierte.

Da nys med Jessens man velsignede dit Navn,
Og Venskab fælded Taarer ved dit troede Savn,
Vildt stirred da din ømme Adolphines Øje,
Hun knælende nedsegner for den Evighøje:
»Algodheds Almagts Gud, o hør min bange Klage!
»Paa Dig kuns stoler end fortvivlet Ægtemage.
Men lønlig Stemme hvisker hende kierlig Trøst,
Ved den betrygget, Haab opliver hendes Bryst.

Snart blev til salig Vished dette ømme Haab,
Prinds Christians Heltes Priis er Byens Jubelraab.

Din Top med Fryd man nævner blandt de frelste Kiekke,
Dog, vennehulde Qvinde! (Tanken Dig ej skrække,)
Han Vunder fik i Kamp for elskte Fødeland,
Der Minde bær, han stred som tappre Dannemand.
Med Ærefrygt enhver vil skue Heltens Saar,
Og Almeenagt omkrandse end hans sølvgraae Haar.

Til Landets Kyst, hvis Fyrste Krig brød Naboepligter,
(Hiin Flaade-Røvers Ven, som Slægtskabsbaandet svigter),
Den Ædle slæbtes hen; dog Orlogsheltens Mod

/: Og flød end for hans Haand saa mangen Brittes Blod :/
Beundres selv af Folkerettens Overtræder;

Med giæstfrie Götha Borger deeler han den Hæder,
At qvæge Danmarks Top. Ved begges fælleds Pleje
Helbredet Hædersmand forlader Ærens Leje.

Blidt nærmer sig den skønne Højtidsfulde Dag,
Fordoblet lyder nu dit Løvehiertes Slag;

Snart, lønlig kun, forfulgt af Skiebnens vilde Harme,
Du hviler i din elskte Adolphines Arme,

I mandig Favn du slutter Hende, dine Spæde,
Og nyder Mandens Held, og Faders hele Glæde.

Fortryllet ved den Fryd, jeg standser her min Sang,

Dog ak! hvi fylde Sørgetoner Harpens Klang!

O ædle Par, saa værdig stille, huuslig Lykke!

Grunt mod dig Skiebnen sees en giftig Piil at trykke,

Dens Aande strækker dig paa Sotteseng igien,

O arme Top! dog haardere den rammer end.

Ak! lønlig giennembores kierlig Faders Haab.

Og ømme Moderhierte brat det sønderslider.

Forgiæves, Ædlinge, er eders bange Raab,

Ja, stort er eders Tab; men eene ej I lider.

Hver Ven, hver ædel Ukiendt, deeler eders Kummer;

Dog, standser eders Graad; thi sød er deres Slummer!

Ved .. .. Ende froe I atter skue skal

De Dyrebare Smaa blant gode Engles Tal,

Der smile de Velsignede til Eder ned;

Thi Uskylds Løn blev Fryd .. .. Evighed.

End barnlig Kierlighed forskønner Eders Dage,
Af Eders ømme Pagt eet Pant blev end tilbage
I det fremspire Eders Alders Haab og Trøst,
Mildt yder Planten da en skøn, en gylden Høst.
Ved Fader-Moder Held skal Fortids Kummer svinde,
Og kierligt Suk kun ofres til de Elsktes Minde.

Svar derpaa:

Ej tomme Ord, men Hiertets Sprog Du førte,
Da til min Sorg saa sødt Du Harpen rørte:
Ukiendt med Støvets Form igiennem Kummers Mørke,
Jeg rekker Dig min Haand med Venskabs fulde Styrke!!!

T.

Sidst i Aaret 1808 blev bemeldte min Svoger Lieutn: Top, da han saae, at han formedelst Svaghed i Benet imellemstunder ikke kunne være tient med at forblive i Søe Etaten, beskikket til Postmester i Helsingøer, og strax efter fik Titel og Rang med virkelige Kammerraader, og d: 28 Jan: 1809 blev udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Min Svoger Christian Ulrich Top, der som Student opholdt sig hos mig en Tid lang, fik endelig en Gaard i Fæste i Tiørnelunde ved Forvalter Klein, men kunde ikke staae sig derved, blev derfor i Aaret 1807 til 1 Maj Forvalter paa Nivaaehavnegård ved Hirschholm, hos Capt^{ne} Astrup, men han, som vægelsindet, beholdt ham ikke længere end et Aar, dog blev min Svoger imidlertid der gift med en Enke, Caroline ....., som var Huusholderske der, og er en flink og brav Kone; men da min Svoger nu skulde forlade Capitainen, og ikke strax vidste sig nogen Lejlighed, fik han atter en Gaard i Fæste i Tiørnelunde, da han havde bortlejet den første paa 6 Aar, men det var ogsaa ikkuns en maadelig Gaard, hvorfor han faldt paa at ville søge andet Levebrød, da derfor Oeconomi Tienesten paa Herlufsholm blev ledig, søgte han, og fik den, flyttede altsaa derhen med Kone og Barn til 1 Maj 1809.

Min Svoger August Peter Top blev kaldet til Capellan pro Persona sidst i Aaret 1801, tog ud paa Skibet d: 22 Oct: fra Kiøbenhavn, seylede bort derfra Fredag Middag d. 23 ej, d: 24 og 25 var det ikkuns liden Blæst, saa de kom ikke langt. D. 26 og 27de blæste det, med Krydsning naaede de dog Norge, og kom d: 27 til Jomfrueland 3 Mile fra Riisøer — d: 30 Oct: lejet en Baad derfra til Portøer, 2 Miile fra Riisøer, forblev i Portøer til 2 Novb^r, da de kom til Riisøer, og forbleve der til d: 3 ej: om Formiddagen, om Natten Snee, kom ikke fra Riisøer før Kl. 10½ og samme 3^{die} Nov:, naaede Havnen Colbiørnsviggen ved Arendal, og bleve meget vel begiegnede. D: 4 ej: var højtidelig Liigbegiængelse i Arendal, hvor Præsten Krog .... holdt Liigprædiken; det var stille Vejr ..... saa de toge først fra Colbiørnsviggen om Eftermiddagen, vare nu 4 Mile fra Riisøer og 3½ Miil fra Vester-Moland, hvortil de kom d: 5 ej: Da de forlode Jomfrueland, maatte min Svoger med sit Tøj i Baade, som bleve lejede, og dyrt betalte. Sejladsen endtes ved Lillesand ¼ Miil fra Vester-Moland, hvortil Sognepræsten Provst Lassen hentede Tøjet. D: 9 Nov: reyste min Svoger med Provsten til Tved, hvor hans Søn er Præst og d: 10 Nov: til Christiansand for at ordineres til personel Capellan for Vester-Moland og Høvog Meenigheder. — Provst Lassen var da 77 Aar, kan rask gaae ¼ Miil, og forrettede sit Embede allene. Præstegaarden er i Sammenligning med Siellands meget smuk. Endnu i Aaret 1809 lever Provsten, og er altsaa 85 Aar gammel, og min Svoger er der endnu, og formedelst Krigen kommer vel ikke saa hastig derfra.

‘Prorst og ‘Prorstinde Top

Henriette Top

1784

Maria Dorothea Top

1784

**Kort med Understregning af Nielstrup –
 hvor Lars Christian Dan's Fader, Christian Ulrich Dan,
 blev født den 3. Juni 1705.**

**Kort med Understregning af Ravnstrup –
 hvor Christian Ulrich Dan's Moder, Anna Knuds Dotter Dan,
 blev født ca. 1670–80.**